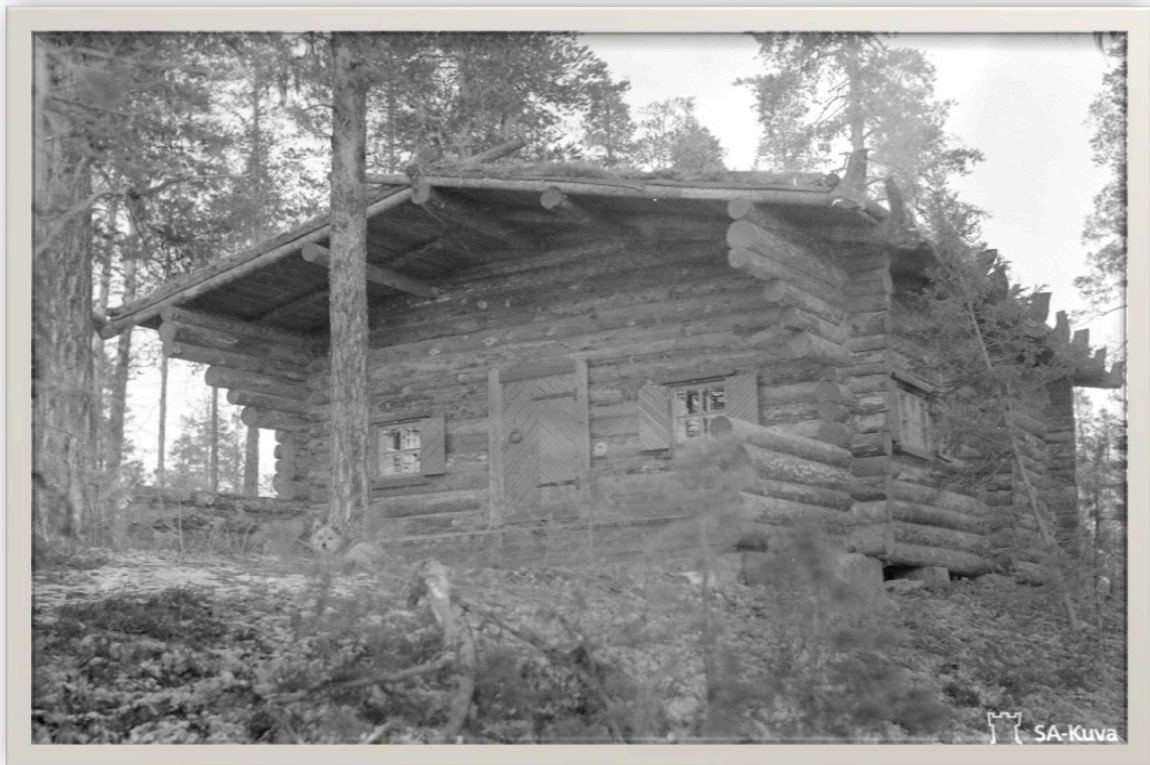

**PIONEERIPATALJOONA 24:N
VETERAANITYÖN**

HISTORIIKKI

**VETERAANIEN
KOKOONTUMISET
SODAN JÄLKEEN
1973 - 2014**

Rukajärven suunnan historiayhdistys ry.

SISÄLLYS

A. Historiikki vuosilta 1973 - 2001

- Sota-aika	3.
- Kokootumiset	5.
- Pioneerikillan synty	5.
- Muu ohjelma	6.
- Kukkarahasto	6.
- Toimihenkilöt	7.
- Osanottajaluettelo ja pöytäkirjat	7.
- Graafinen esitys	8.

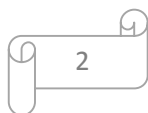
B. Historiikki vuosilta 2001 - 2014

- Lappajärvi Kivitippu 2001	9.
- Härmän kuntokeskus 2002	10.
- Vimpeli Toimela 2003	11.
- Lappajärvi Kivitippu 2004	13.
- Kotiuttamisen 60-vuotisjuhla 2004	13.
- Lappajärvi Kivitippu 2005	16.
- Lappajärvi Kivitippu 2006	18.
- Alajärven Koskenvarsi 2007	18.
- Lappajärvi Kivitippu 2008	19.
- Lappajärvi Kivitippu 2009	20.
- Lappajärvi Kivitippu 2010	21.
- Lappajärvi Kivitippu 2011	22.
- Lappajärvi Kivitippu 2012	25.
- Härmän kuntokeskus 2013	33.
- Veteraanien retki Rukajärvelle 2014	33.
- Lappajärvi Kivitippu 2014	42.
- Veteraanien 90-vuotisjuhlan Kivitipussa	45.
- Kansalaisjuhla 70 vuotta Jatkosodan päättymisestä	47.

Muistoksi aseveljille

Lappajärvellä 9.5.2015

Yrjö Savola

Historiikki Pion.P 24:n eteläpohjalaisten veteraanien sodanjälkeisestä veteraanitoiminnasta.

SOTA-AIKA

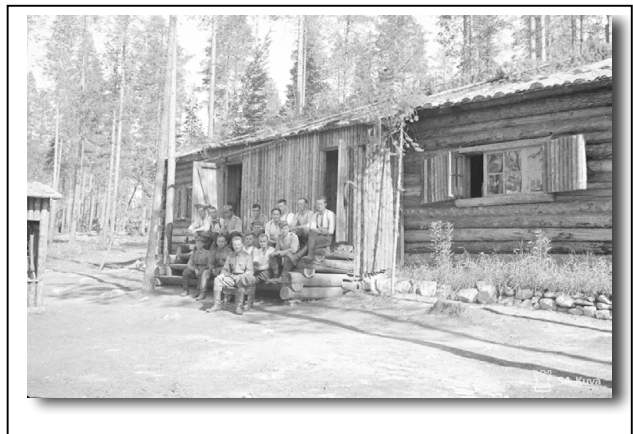
Elettiin vuotta 1942. Sodan yhä jatkuessa rintamalle tarvittiin lisää miehiä. Meitä eteläpohjalaisia koskevat kutsunnat olivat 31.12.1941. Noin puolet kutsunnoissa olleista nuorista miehistä määrättiin jalkaväkeen ja puolet pioneerikoulutukseen Korialle. Lähtö Korialle tapahtui 15.1.1942.

Kajaanin sotilaspiiristä tuli poikia saman verran Korialle, kuin mitä meitäkin oli.

Koulutus Koriolla kesti v. 1924 alkuvuonna syntyneille syksystä helmikuun puoliväliin 1942, jolloin meidät täysin oppineina siirrettiin rintamajoukkoihin Rukajärvelle, 14. Divisioonaan kenraali Raappanan alaisuudessa toimiviin joukkoihin.

Pioneerikomppanioiden komentopaikka ja sen päällystyö. Rukajärven suunta SA-kuva 25.7.1943.

Kuva pioneerien miehistökämpästä. Rukajärven suunta. SA-Kuva 25.7.1943, Ilmari Laukkonen.

Rukajärvellä meidät nuoret miehet määrättiin Pioneeripataljoona 24:ään, sijaintipaikkana Rukavaara. Meitä eteläpohjalaisia pioneereja oli pataljoonassa 145 henkilöä. Pataljoonaan kuului 1. ja 2. komppania sekä autokomppania, johon valittiin automiehet joukostamme. Vielä oli esikuntakomppania, johon ei meitä nuoria miehiä kelpuutettu.

Tehtävänäme oli Rukavaarasta käsin tehdä komennuskäyntejä eri puolille laajan rintaman puolustuskohteisiin ylempää tulleiden määräysten mukaan.

Kesällä 1944 sotatoimien vilkastuessa pataljoonamme komppanijat hajotettiin ja alistettiin, eri jalkaväen yksiköihin vastaanottamaan naapurin hyökkäystä. Siitä selvittyämme meidät taas koottiin yhteen ja kotiutettiin armeijasta Kajaanissa marraskuussa 1944.

Pioneerit ovat kerääntyneet viettämään Schmardenin päivää. Kapteeni Nisula ilmoittaa yksiköt komentajalle kapteeni Björklundille. Rukajärven suunta 1943.07.25

Komentaja Raappanalle ilmoitetaan yksiköt. Hänen seurassa everstiluutnantti Susi ja pion. kom. everstiluutnantti Harlahti. Rukajärven suunta 25.7.1943.

Sota on ohi. Rukajärven suunnalta aselevon jälkeen vetäytyvien viimeisten joukkojen katselmuksesta (JR 10:n, tykistön ja pioneerien). Repola 23.9.1944. Kuva Ilmari Laukkonen.

Näin oli meidän kohdalta sotareissu tehty. Pääsimme kotiin ja siviilitöihin. Tilanne oli hyvin kriittinen ja epävarma vielä vuosikymmenet. Sodan jälkeen ei ollut sopivaa vapaasti puhua siitä, että oli ollut sodassa Venäjää vastaan.

Ajan myötä kannat lientyivät ja vähitellen voitiin puhua sota-ajasta ja voitiin suunnitella sota-aikaisten ystävien ja aseveljien tapaamisista.

PIONEERIKILLAN SYNTY

Ajatus veteraanien kokoontumisesta syntyi Arvo Pajalan 50-vuotisjuhlissa 1973. Juhlissa oli mukana Rukavaarassa olleita pioneeriveljiä lähinnä Alajärveltä. He keskustelivat, että olisi mukava tavata sota-ajan kavereita. Rukajärvellä oltiin reilut kaksi vuotta yhteisissä leivissä. Ajatus lähti itämään.

Asia rupesi joidenkin mielessä palamaan niin kiivaasti, että he ryhtyivät sanoista tekoihin ja kutsuivat porukan kokoon. Keitä nämä pioneeri-veljet olivat, ei selviä arkiston papereista eikä myöskään se, missä olisi ensimmäisen kerran kokoonnuttu, mutta pääasia oli, että Pioneeripataljoona 24:n veteraanien vuosittaiset kokoontumiset oli saatu alkuun.

KOKOONTUMISET

Ensimmäinen arkiston asiakirjoista löytyvä merkintä kokoontumisesta on tehty pöytäkirjaan 26.4.1980 Evijärven Satasaarella pidetystä tilaisuudesta. Tosin aiemminkin lienee kokoonnuttu, mutta niistä ei ole mitään asiakirjamerkintöjä.

Näin alkoivat ja ovat jatkuneet vuosittaiset kokoontumiset joka vuosi. Poikkeuksen teki vuosi 1996, joka jäi väliin. Tämä kokoontuminen oli tarkoitus pitää Vaasa - Uumaja laivalla, mutta lähtijöitä ei ollut riittävästi, joten se peruuntui. Periaatteessa kokoontumisajaksi on sovittu huhtikuun viimeinen lauantai. Tästä voitiin poiketa, jos esteitä ilmaantui.

Kokoontumiset on pidetty vuorottain eri pitäjissä Etelä-Pohjanmaalla. Useimmiten on kokoonnuttu Alajärvellä viisi kertaa, Lappajärvellä neljä, Vimpelissä kolme, Korttesjärvellä, Kauhavalla, Alahärmässä ja Ylihärmässä kaksi kertaa ja kerran Evijärvellä ja Kokkolassa. Kaikissa näissä kokoontumisissa ovat aviopuolisot olleet mukana ja mahdollisuuksien mukaan lesket ja ystävät.

Kokoontumisten ohjelmaan on aina kuulunut ruokailu ja kahvit päälle. Tilaisuuden järjestäjille on annettu ohje, että muu ohjelma on ollut vapaasti valittavissa. On haluttu, että järjestäjille ei saa tulla kokoontumisen järjestämisestä liikaa paineita. Kokoontumisen alkuvuosi-
na tuotti ruokailujärjestelyt hiukan vaikeuksia, piti tietää ennakkoon kuinka monta osallistujaa oli tulossa ja mitä haluttiin syödä. Nyt tästä on päästy, kun on siirrytty kokoontumaan kylpylä-ravintoloihin.

Kokoontumisen alkuvuosina puheenaiheena oli enemmän veteraanien sodan jälkeiset tapahtumat. Mikä on terveystilanne, miten on muuten mennyt ja mitä on tehty. Huomioitava on, että olimme niinä aikoina vielä tiiviisti työelämässä mukana. Viime vuosina puheisiin on tullut pääosin muisteloita sota-ajalta ja siellä sattuneista tapahtumista, niin leppoisista humoristisista, kuin myös vähän epämiellyttävimmistäkin tapahtumista.

Aina on kokoontumisissa ollut hilpeä juhlatunnelma ja valoisa mieli. Ja yhä enemmän muistojen kerrontaa, että muistatko, kun siellä ja siellä oltiin ja mitä kaikkea siellä tapahtui-
kaan.

MUU OHJELMA

Veteraanitapaamisten kulttuuritarjonta on ollut aina runsas. Virkistävää näissä tilaisuuksissa on ollut usein tasokkaat musiikkiesitykset. Tätä meille on esittänyt aseveljemme, yksi joukostamme Hans Skog. Myös Vimpelin soitto Trio on meille esiintynyt. Veteraaniveljien lastenlapset ovat ilahduttaneet meitä kirkkaalla äänellään. Runolausuntaa meille on esittänyt Ahti Höri.

Paalijärvellä meille kävi laulamassa Alajärven korsukuoro esittäen sota-ajan lauluja rehtori Martti Kantolan johdolla.

Lappajärvellä kokoontumisiemme 25-vuotisjuhlan kunniaksi tarjosi meille 1 1/2 tunnin juhla-konsertin Pohjanmaan Sotilassoittokunta, musiikkiluutnantti Hannu Haahkalan johdolla. Oli juhlavaa kuunnella torvisoittoa ja Haahkalan lauluesityksiä.

Härmän kuntokeskuksessa saimme kuulla taas Härmän korsukuoron reippaita esityksiä. Yrjö Savola muisteli paria sota-ajan tapahtumaa.

KUKKASRAHASTO

Kukkasrahastosta keskusteltiin ja katsottiin, että se on asianmukaista perustaa. Sen tarkoituksena on, että voimme laskea jokaisen pioneeriveljen hautajaistilaisuudessa kukkasvihko hänen haudalleen.

Asiapapereista ei ilmene minä vuonna tämä kukkasrahasto on perustettu. Ensimmäinen merkintä tästä on Alajärvellä 24.4.1982 pidetystä kokoontumisesta. Tällöin rahastonhoitaja Lauri Ketola selvitti kukkasrahaston toimintaa. Toimintakertomus hyväksyttiin ja samalla päätettiin jatkaa rahaston kartuttamista 20 mk/henkilö/vuodessa.

Rahastoa on edelleen kartutettu 20 mk/henkilö/vuosi. Tästä on merkintä osallistumislue- telossa ja myöhemmin pöytäkirjoissa. Rahaston kartuttamista oli pidetty tärkeimpänä asia- na kokoontumisissa.

Rahastoa kerättiin yhtäjaksoisesti vuoteen 1997 asti, kahta väli vuotta lukuun ottamatta. Vuodesta 1998 lähtien rahastoon ei ole kerätty enää varoja, koska on katsottu varojen riit- tävän siihen tarkoitukseen mihin varoja oli kerättykin.

Kukkavihkon ovat muistotilaisuudessa käyneet laskemassa saman pitäjän pojat, jos se on vain ollut mahdollista.

Lauri Ketolan poismenon johdosta valittiin rahastonhoitajaksi Urho Orava. Tästä syystä kukkasrahaston varat siirrettiin Kauhavan Osuuspankista Lappajärven Osuuspankkiin.

Rahaa kukkasrahastossa oli tilinpäätöksen 31.12.2002 mukaan yhteensä 3.684,92 euroa (= 21.909,54 mk).

TOIMIHENKILÖT

Ensimmäisessä kirjatussa kokoontumisessa Evijärven Satasaassa 1980 ei ole merkintää toimikunnasta ainoastaan osanottajaluettelo. Seuraavassa tapaamisessa Kauhavalla 1981 ei myöskään ole mainintaa toimikunnasta. Alajärvellä 1982 päätettiin toimikunnasta, että valitaan entiset. Myöskään vuonna 1983 Alahärmässä ei ole mainintaa toimikunnasta. Lappajärvellä 1984 valittiin toimikuntaan entiset, puheenjohtajaksi Lauri Hanhimäki, varapuheenjohtajaksi Arvo Pajala, rahastonhoitajaksi Lauri Ketola ja sihteeriksi Veikko Yli-Pelkola. Vihdoin tämän Lappajärven kokouksen asiakirjoista tulivat esille henkilöt, jotka asioitamme olivat hoitaneet heti alusta alkaen.

Kokoontumisiemme alusta asti on puheenjohtajana toiminut Lauri Hanhimäki yhteensä 14 vuoden ajan. Hänen jälkeensä Vilho Joensuu neljä vuotta, Arvo Pajala kolme vuotta ja Toivo Pekkala kaksi vuotta, joka toimii puheenjohtajana edelleen.

Varapuheenjohtajana ovat olleet Arvo Pajala 17 vuotta ja Toivo Pekkala 7 vuotta.

Rahastonhoitajana on toiminut Lauri Ketola heti alusta alkaen yhtäjaksoisesti 18 vuotta, eli kuolemaansa asti. Sen jälkeen on tehtävää hoitanut Urho Orava kuusi vuotta ja on tehtävässä edelleen.

Sihteereinä ovat toimineet Veikko Yli-Pelkola 13 vuotta, Vilho Joensuu viisi vuotta, Toivo Pekkala kolme vuotta ja Kerttu Öörni, Väinö Niemi ja Yrjö Savola yhden vuoden.

OSANOTTAJALUETTELO JA PÖYTÄKIRJAT

Asiakirjoista ilmenee, että kokoontumisten alussa puheenjohtajan kokousten avauspuheen jälkeen on aina vietetty hiljainen hetki joukostamme poisnukkuneiden aseveljien muistolle.

Kuten jo edellä esitetystä ilmenee, ensimmäinen kirjattu tapaamisemme järjestettiin Evijärvellä. Osallistujien nimet oli merkitty ruutupaperille, joka on liimattu myöhemmin hankittuun ja nyt käytössä olevaan osallistujaluetteloon.

Osanottajien nimikirjoituksella varmennettu osallistumislue-ttelo -menettely oli käytössä vuoteen 1983 saakka. Vuonna 1984 Lappajärvellä on merkitty osanottajaluettelon alkuun suppea pöytäkirja. Tämä menettely oli käytössä vuoteen 1986. Sitten kokoonnuttiiin kaksi kertaa ilman minkäänlaisia pöytäkirjamerkintöjä. Asiakirjoista löytyvät näiltäkin vuosilta osanottajien nimikirjoitukset osanottajaluettelosta.

Vuodesta 1989 lähtien on jokaisessa kokouksessa pidetty pöytäkirjaa sitä varten hankittuun pöytäkirjavihkoon, tämän esityksen teki Niilo Hautamäen ja se otettiin heti käyttöön. Muistiinpanot osallistumislue-tteloon ja pöytäkirjaan olivat alussa hyvin vähäiset, melkein-pä vain, että kukkasrahastoa kartutetaan edelleen ja että seuraavana vuonna kokoonnutaan.

Tämän alkukankeuden jälkeen on asioista keskusteltu ja keskustelun tulos on merkitty muistiin vähän laajemmin. Pöytäkirjan mukaan yhtenä keskustelun aiheena on ollut mat-

kailu. Yhtenä vuotena oli esitetty yhteisen matkan järjestämistä Rukajärven suunnan veteraanitapaamiseen Kainuussa pidettäville juhlille. Halukkaita käyttää kukkasrahaston varoja matkan tukemiseen ei ollut, vaan matkalle päätettiin lähteä itse kunkin omin varoin. Samoin kävi esitykselle matkasta Viroon. Olipa kerran keskustelua Rukajärvelle suuntautuvasta matkasta, sinnekin täysin omin varoin.

Matkoista keskusteltaessa todettiin, että löytyy useita matkojen järjestäjiä, joten matkalle pääsevät kaikki halukkaat.

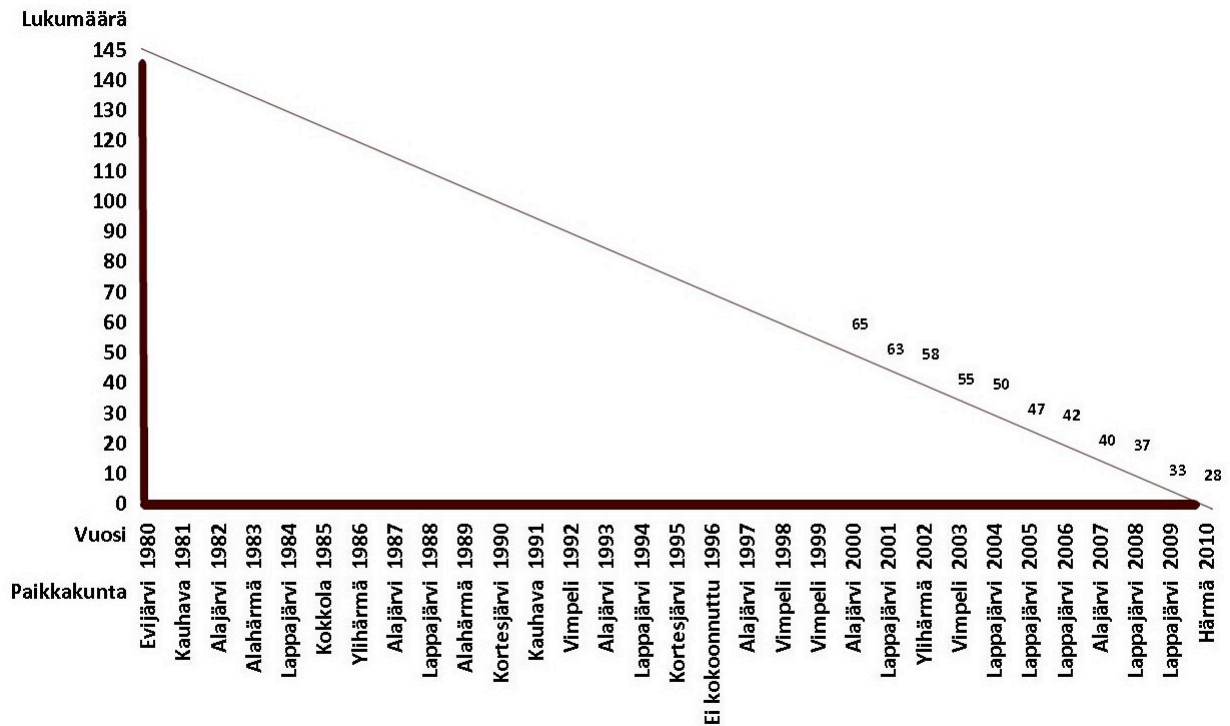
Täyttäessämme 75 vuotta kokous pidettiin Paalijärvellä. Tämän tilaisuudessa osallistujien lounastarjoilusta aiheutuneet kulut maksettiin kukkasrahaston varoista.

Pöytäkirjojen mukaan olemme kokoontuneet 22 kertaa ja paikalla on ollut 46 osallistujaa. Tilaisuuksien osanottajamäärä on hienoisessa laskussa jatkuvasti. Mikä on täysin luonnollista keskuudestamme tapahtuvan poistuman johdosta.

GRAAFINEN ESITYS

Oheisena graafinen esitys vuosittaisista kokoontumispaikoista ja osallistujamäärästä. Esityksestä näkee myöskin neljältä viimeiseltä vuodelta vielä mukanaolevien määrän ja kuinka joukkomme väijäämättömästi pienenee.

GRAAFINEN ESITYS KOKOONTUMISISTA

Yrjö Savola täydentänyt taulukkoa v. 2010

Vaasassa 21. päivänä huhtikuuta 2003

Yrjö Savola

RUKAJÄRVEN PIONEERIKILLAN JA PIONEERIPATALJOONA 24:n historiikki osa 2, vuodesta 2001 lähtien.

LAPPAJÄRVI 2001

VUOSI 2001 aloitettiin reippaasti LAPPAJÄRVEN KYLPYLÄ KIVITIPUSSA 28.04.2001. Vietimme tällöin Kiltamme 25-vuotisjuhlaa. Juhlan kunniaksi olimme tilaisuuteen saaneet Pohjanmaan sotilassoittokunnan Vaasasta. Soittokunta tuli mielellään tähän tilaisuuteen. Orkesteria johti kapellimestari yliluutnantti Hannu Haahkala. Hänelle saimme esittää toivomukset esitettävistä kappaleista. Hän teki ohjelmalehden maisemoituna, aiheena pioneeri miinaa asentamassa. Ohjelmalehdestä tuli erittäin näyttävä ja arvokas.

Ohjelmalehdestä perimme vapaaehtoisena maksuna kaksi euroa toimintamme tukemista varten. Ohjelmalehtinen oli niin onnistunut, että tilaisuuteen osallistuneet halusivat ostaa sitä vielä ohjelman jälkeenkin, viedäkseen sen tästä tilaisuudesta muistoksi kotiin.

Juhla alkoi soittokunnan fanfaarilla, jonka jälkeen Yrjö Savola lausui tervehdyssanat, toivottaen esiintyjät ja yleisön tervetulleeksi tähän tilaisuuteen. Puheessaan hän toi vielä esiin mm. sen, että olemme kokoontuneet jo 25 kertaa, ja näin pitäneet yhteyttä toisiimme. Kokoontuminen on tapahtunut Järviseudulla ja Härmissä sekä Kauhavalla. Alkuaikana piti tarkkaan sopia siitä mitä ruokaa halusimme, lukumääräkin tuli ilmoittaa etukäteen. Ruokailut maksoimme itse.

Ohjelma jatkui soittokunnan tasokkailla esityksillä. Yleisö oli erittäin tyytyväinen Hannu Haahkalan johtamaan konsertti esitykseen. Haahkalan yksinlaulu oli mahtava esitys. Hän kävi pukeutumassa pohjalaiseen asuun, hattu päähän, jussipaita päälle ja riukuvarsisaappaat jalkaan ja niin rekvisiitta oli valmis. Hän lauloi laulun ”Kytösavun aukeilla mailla on kansa”, esitellessään laulua hän sanoi sen päässeen pannasta, johon se sodan jälkeen joutui, joten sitä voi nyt esittää. Oli mahtava esitys, jolle yleisö osoitti kovasti suosiotaan. Konserttilaisuus päättyi Porilaisten marssiin. Tilaisuus oli kokonaisuudessaan mahtava kokonaisuus. Tarjosimme orkesterin jäsenille ennen ohjelman alkua lounaan.

Tilaisuutta tuki Lappajärven Osuuspankki ja tilaisuudessa myydyistä ohjelmalehtisistä saatiin niin hyvät tulot, että tilaisuus tuotti voittoa 202 euroa. Tuli mieleen, voitaisiinko vielä toistekin järjestää tämän tyyppinen tilaisuus kevään kokoontumisen yhteydessä. Veteraani osallistujia konserttiin oli 30.

Juhla jatkui vuoden 2001 VUOSIKOKOUKSELLA, joka pidettiin KIVITIPUN auditoriossa. Toivo Pekkala avasi kokouksen, toivottaen jäsenet tervetulleeksi vuotuisen palaveriimme. Vietettiin hiljainen hetki vuoden aikana poisnukkuneiden aseveljien muistolle.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Yrjö Savola ja sihteeriksi Väinö Niemi. Tilaisuuteen osallistui kolmekymmentä Kiltamme jäsentä. Kokous todettiin asianmukaisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Urho Orava esitti yhdistyksen tilit ja vuoden tilitapahtumat. Saldo vuoden 2001 alussa oli 23.464 markkaa, ja vuoden lopussa 3.909 euroa. Vuosi oli siitä merkittävä ja mieleen jäävä, että silloin siirryttiin markasta euron käyttöön. Muutosta oli vaikea sulattaa, mutta onnistuihan se vähitellen, kun oli pakko. Tilit hyväksyttiin ja annettiin rahastonhoitajalle ja toimihenkilöille vastuuvapaus tilien hoidosta.

Puheenjohtajaksi valittiin edelleen Toivo Pekkala ja muiksi Toimihenkilöiksi Jaakko Haapamäki, Väinö Niemi ja Urho Orava, joka toimii rahastonhoitajana. Killan epävirallisena sihteerinä toimii Yrjö Savola.

Päätettiin, että seuraava kokoontuminen pidetään vuonna 2002 Härmän kuntokeskuksessa. Järjestelyistä huolehtivat Erkki Haapamäki ja Esko Talkkari.

Tähän päättyi kiltamme 25-vuotis kokoontumisemme juhlakonsertteineen. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun kokoonnuimme julkisesti. Näin reippaasti aloitimme uuden vuosittain toimintamme.

HÄRMÄ 2002

PIONEERIKILLAN VUOSIKOKOUS 04.05.2002. kello 13.00 kokoonnuimme, sopimuksemme mukaan, HÄRMÄN KUNTOKESKUKSEEN viettämään kaunista kevätpäivää. Puheenjohtaja Toivo Pekkala avasi kokouksen ja toivotti kaikki läsnäolijat tervetulleeksi kokoukseen. Vietettiin hiljainen hetki poisnukkuneiden muistoksi, joita olivat Siirilä Veikko Alajärveltä, Latvala Kalervo Vimpelistä, Komulainen Ensio Seinäjoelta, Ilomäki Antti Vimpelistä ja Hanhimäki Esko Alahärmästä.

Paikalla oli 35 veteraania. Kokouksen puheenjohtajana toimi Esko Talkkari ja sihteerinä Vilho Joensuu. Todettiin, että aseveljiä Kajaanista oli paikalla kaksi. He luovuttivat KILLALLE KAJAANIN VETERAANIEN matrikkelin. Se päätettiin antaa säilytettäväksi ja lainattavaksi Härmän Kuntokeskuksen kirjastoon.

Rahastonhoitaja Urho Orava esitti vuoden tilit, jotka hyväksyttiin yksimielisesti.

Killan puheenjohtajaksi valittiin edelleen Toivo Pekkala, ja muiksi jäseniksi Jaakko Haapamäki, Väinö Niemi, Urho Orava, joka toimii rahastonhoitajana ja sihteeriksi Yrjö Savola.

Seuraavaksi kokouspaikaksi sovittiin Vimpeli. Tulevan kokouksen järjestelyistä huolehtii Toivo Pekkala ja yhteishenkilöksi Kainuuseen nimettiin Eino Pikkarainen.

Kokousasioiden tultua käsitellyksi, saimme kuunnella hanuristi Hans Skogin hanurin soittoa. Härmän korsukuoro tuli meille esiintymään. Saimme kuulla useita lauluja, joista joku oli meidän nuoruusajalta. Nämä laulut koskettivat meitä erikoisesti.

Nautittuamme veljesaterian, jonka maksoi jokainen itse, alkoi vapaan keskustelun aika. Keskustelun aiheista mainittakoon Kivitiipussa edellisenä vuonna pidetty vuosipalaverimme

ja siellä meidän vieraana ollut Pohjanmaan sotilassoittokunta. Muisteltiin, että se oli mah- tava tilaisuus, jossa yleisöäkin oli paljon.

Pois lähdettäessä toivotimme vielä toisillemme hyvää alkanutta kesää ja terveyttä tuleville päiville ja vuosille.

VUODEN 2003 VUOSIKOKOUS PIDETTIIN VIMPELIN TOIMELASSA

Kokoonnuimme Vimpelissä, palvelukeskus Toimelassa 3.5.2003 kello 13.00. Paikalle oli saapunut väkeä oikein runsaasti. Veteraaneja oli 14 ja aviopuolisoita 13 henkilöä, yhteensä 27 kiltamme jäsentä.

Puheenjohtaja Toivo Pekkala avasi kokouksen, toivottaen paikalla olijat tervetulleeksi kokoukseen ja erityisesti Kanadasta tulleen aseveljemme Uuno Pillbackan vaimoineen. Uuno oli aikanaan, nuorena miehenä lähtenyt työn perässä vaimoineen Kanadaan ja oli nyt sieltä lomalla käymässä syntymäpäivänsä Vimpelissä. Loma sattui mukavasti meidän Killan kokoontumisen aikaan. Hän sai yhdellä kertaa tavata monia aseveljiään. Toivo kertoi vuoden tapahtumista, alustaen näin kokouksessa käsiteltäviä asioita. Vietettiin hiljainen hetki vuoden aikana poistuneiden muistolle, joita olivat, Hautamäki Niilo ja Perkiömäki Tauno molemmat Alajärveltä.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Toivo Pekkala ja sihteerinä Yrjö Savola. Kokous todettiin asianmukaisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Alkumuodolliset tehtävät saatiin suoritettua ja päästiin varsinaisiin kokousasioihin käsiksi.

Rahastonhoitaja Urho Orava esitteli vuoden tilinpidon. Pankkitilinsaldo vuoden 2002 lopussa oli 3.684,92 euroa. Tilit hyväksyttiin yksimielisesti, ja annettiin tili- ja vastuuvapaus tilivelvollisille.

Puheenjohtaja ja sihteeri olivat käyneet keskustelua voisiko Killan toiminnasta kirjoittaa lyhyen historiikin. Asia annettiin sihteerille selvitettäväksi.

Sihteeri aloitti historiikin kirjoittamisen selvitystyön. Luettuaan kaikki pöytäkirjat Killan toiminnan ajalta, hän aloitti historiikin kirjoittamisen. Historiikki käsitti lähinnä kokoontumisia ja paikkoja missä kokoonnuttiin. Sihteeri esitteli kirjoittamansa historiikin, joka tuli valmiiksi tähän kokoukseen. Puheenjohtaja Toivo Pekkala kävi ottamassa siitä kopioita kunnantoinnissa. Näin historiikki saatiin jokaiselle sitä haluavalle. Kanadan vieras kiitti saamastaan historiikista ja sanoi olevansa siitä hyvin kiinnostunut, saadessaan näin hyvän yhteyden aseveljiin ja heidän sodan jälkeisestä toiminnasta ja yhteyden pidosta toisiinsa.

Kiltamme puheenjohtajaksi valittiin edelleen Toivo Pekkala Vimpelistä ja varapuheenjohtajaksi Arvo Pajala Alajärveltä. Rahastonhoitaja jatkaa edelleen Urho Orava Lappajärveltä ja sihteerinä Yrjö Savola Vaasasta. Jäseneksi valittiin Heikki Mäki-Kojola Alahärmästä. Tällaisella kokoonpanolla haluttiin saada yhdysmiehet koko Killan alueelle. Toimikunta kokoontuu ja pohtii tulevia asioita ja tekee niistä ehdotuksen seuraavassa yhteisessä koko-

uksessa. Seuraavan kerran kokoonnutaan Lappajärven Kivitipussa, keväällä 2004. Toimikunta määrää tarkan ajankohdan.

Keskusteltiin tulevasta toiminnasta. Päätettiin, että jatkossakin lasketaan pioneeriveljen siunaustilaisuudessa kukkavihko hänen arkulleen. Tämä tehdään omien aseveljien toimesta niin kauan, kuin siihen pystytään.

Puheenjohtaja kiitti kokouksen osanottajia kokoukseen osallistumisesta ja siitä, että he ovat näin runsaslukuisesti tulleet paikalle. Tämän jälkeen siirryttiin ruokailun puolelle nauttimaan palvelukeskuksen maittavasta ruuasta. Ruokailun maksoi jokainen itse. Siinä ruokailtaessa ja rupatellessa päivän tapahtumista ja Kiltamme tulevaisuudesta kului aika oikein mukavasti. Vihdoin muistimme kuitenkin lähteä kotiin. Päivä oli erittäin kaunis kevät-päivä.

KILLAN TOIMIKUNTA kokoontui Lappajärven KIVITIPUSSA tammikuun 8 päivänä 2004, käsittelemään kevään palaverin järjestelyä. Päätettiin, että kevätkokous pidetään Kivitipussa 21.04.2004 kello 11.00. Kokouksen jälkeen ruokaillaan ja jokainen maksaa oman ruokansa.

VUONNA 2004 KOKOONTUMINEN LAPPAJÄRVEN KIVITIPUSSA 21.04 kello 11.00

Vuosi on sodasta paluun ja kotiin tulon 60 -vuosi. Juhla järjestettiin vähän mittavammassa puitteissa. Juhla alkoi kello 14.00 Kivitipun Lappajärvi salissa. Ohjelmaan pyrittiin saamaan Pohjanmaan sotilassoittokunta esiintymään. Lausuntaa pyydetään esittämään lausuntataiteilija Marjatta Lohikoskea. Juhlapuheen pitäjäksi ajateltiin Vaasan Sotilasläänin komentaja eversti Jorma Jokisaloa. Tervehdyspuhe Yrjö Savola. Toivo ja Yrjö yhdessä järjestävät edellä sanotun ohjelman. Toivon kanssa sovittiin, että minä neuvottelen noiden esiintyjien kanssa, koska minä tapaan heidät Vaasassa.

Tukijoiksi ajateltiin osuuspankkeja. Sovittiin, että Toivo neuvottelee Vimpelin ja Alajärven osuuspankkien ja Yrjö Lappajärven osuuspankin kanssa. Lisäksi Toivo neuvottelee Kivitipun kanssa haluaako se tulla tukemaan siellä järjestämäämme juhlaa. Näin tehtiin ja melko hyvin tuloksin. Juhlan taloudellinen puoli saatiin kuntoon, osuuspankkien ja Kivitipun tuella.

Palattuani Vaasaan alkoivat heti yhteydenotot kyseisiin ohjelman suorittajiin. Sain lupaukset heiltä kaikilta, että he tulevat mielellään mukaan tuohon sotaveteraanien kotiuttamisen 60-vuotisjuhlaan. He olivat ihan tyytyväisiä, vaikka en voinut heille luvata mitään korvauksia, ainoastaan ruokailun juhlapaikalla.

Kapellimestari Hannu Haahkalan kanssa ruvettiin tekemään ohjelmalehtistä. Häneltä se kävikin hyvin tottuneesti. Heti huomasi, ettei hän tehnyt sitä ensimmäistä kertaa. Ohjelman kokoaminen onnistui tottuneesti ja suorituspaikat siinä, sekä tukijoiden esille tulo. Ohjelmasta tuli hyvä kokonaisuus. Hannu Haahkala oli innolla mukana juhlan järjestelyssä ja sanoi mielellään tulevan soittokunnan kanssa juhlaan. Muutamia päiviä ennen juhlaa hän

ilmoitti, ettei hän pääsekään tulemaan juhlaan, koska samana päivänä on Helsingissä neuvottelu Pohjanmaan Sotilassoittokunnan jatkumisesta Vaasassa. Hänen estyneenä ollessa soittokuntaa johtaa kapellimestari luutnantti Jussi Lepistö.

PIONEERIKILLAN VUOSIKOKOUS 21.04.2004 kello 11.00 LAPPAJÄRVEN KIVITIPUSSA

Vihdoin tuo odotettu päivä oli käsillä, jolloin saimme viettää sodasta paluun 60-vuotisjuhlaa. Tosin vähän etuajassa, sillä kotiutus tapahtui marraskuun puolivälin jälkeen 1944. Näin kertoi puheenjohtaja Toivo Pekkala kokouksen avauspuheessaan. Hän toivotti kokouksen osanottajat tervetulleeksi tähän vuosikokoukseen, joka pidetään näin ennen 60-vuotisjuhlaa. Puheessaan hän kertoi juhlapäivän ohjelman suorittajista, joita ovat: Pohjanmaan sotilassoittokunta, johtajanaan musiikkiluutnantti Jussi Lepistö. Juhlapuhe Vaasan Sotilasläänin komentaja eversti Jorma Jokisalo ja lausuntaa esittää lausuntataiteilija Marjatta Lohikoski. 60-vuotisjuhlan tervehdyspuheen piti Yrjö Savola.

Toivo kertoi, kuinka saimme tämän juhlaohjelman kokoon, sekä meitä tukeneet Alajärven, Vimpelin ja Lappajärven osuuspankit sekä Terveyskylpylä Kivitippun mukaan juhlan järjestelyihin. Heidän avullaan saimme juhlaohjelman kustannuspuolen kuntoon, eikä tarvinnut koskea yhdistyksen kukkasrahastoon, joka on kerätty aivan muuta tarkoitusta varten. Meitä veteraaneja oli kokouksessa 15 ja aviopuolisoita 11 eli yhteensä 26 henkilöä.

Vietettiin hiljainen hetki vuoden aikana poisnukkuneen Veikko Yli-Pelkolan Lappajärveltä muistolle. Hän oli kuollut 3.3.2004 Lappajärvellä.

Avauspuheen jälkeen kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Toivo Pekkala ja sihteeriksi Yrjö Savola. Kokous todettiin sovitulla tavalla kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Rahastonhoitaja Urho Orava esitteli vuoden tilit, jotka hyväksyttiin yksimielisesti. Saldo vuoden lopussa 31.12. 2003 oli 3.649 euroa ja 54 senttiä.

Kiltamme puheenjohtajaksi valittiin edelleen Toivo Pekkala ja varapuheenjohtajaksi Arvo Pajala. Rahastonhoitajana jatkaa Urho Orava, sihteerinä Yrjö Savola ja jäsenenä Heikki Mäki-Kojola. Seuraavan kokouksen pitoaika ja -paikka jätettiin toimikunnan tehtäväksi.

Kokousasioiden tultua käsitellyksi puheenjohtaja kiitti kokouksen osanottajia ja päätti kokouksen 11.40. Itse kustannetun ruokailun jälkeen juhla alkoi tasan kello 14.00. Siirryimme silloin Lappajärvi-saliin, jossa juhla pidettiin. Juhlaan oli vapaa pääsy yleisöllekin.

KOTIUTTAMISEN 60-VUOTISJUHLA 21.4.2004 kello 14.00 LAPPAJÄRVEN KIVITIPUSSA

Juhla alkoi kello 14, paikalla oli oman joukon lisäksi runsaasti yleisöä. Ohjelman suorittajat saivat käydä ruokailussa ennen ohjelman alkua. Soittokunta aloitti tilaisuuden Sillanpään marssilaululla.

Tervehdyspuheessaan Yrjö toivotti kaikki ohjelman suorittajat tervetulleeksi, jotka olivat tulleet Vaasasta asti juhlaohjelman suorittajiksi. Heitä olivat Sotilaspiirin soittokunta ja sotilaspiirin komentaja eversti Jorma Jokisalo ja lausuntataiteilija Marjatta Lohikoski. Yrjö Savola kiitti myös runsaslukuista juhlayleisöä. Tervehdyspuheessaan Yrjö totesi, että on kulunut melkein 60 vuotta sodan päättymisestä ja meidän kotiuttamiseen sieltä. Sitä nyt juhlimme.

Puheessaan Yrjö Savola kuvaili pioneerien toimintaa Rukajärven Rukavaarassa. Kuinka he suorittivat komennusmatkojaan sieltä rintaman eri lohkoille. - Emme useinkaan tienneet missä olimme olleet, mutta joukkueenjohtaja vei meidät aina paikkaan, joka oli määrätty senkertaiseksi kohteeksi. Hänen johdolla ja opastuksella teimme, mikä oli tehtävämme annettu. Joukkueenjohtajamme oli vänrikki Matti Pajuoja ja kotoisin Vimpelin Halapuroilta. Joten hänen toimintatavat sopivat hyvin meidän pohjalaisten mieliin. Etulinjassa kävimme tekemässä tarpeellisia ja määrättyjä tehtäviä.

Tiet olivat näillä korpimaisemilla hyvin heikot, joten niiden korjauksissa riitti paljon työtä, varsinkin kevät kesästä, jolloin ne roudan sulaessa eivät tahtoneet kestää kolonnien kulkua. Puheessaan Savola kertoi rauhan ja aselevon tulosta kuinka se tapahtui heidän kohdallaan. Ensimmäisen komppanian, ensimmäinen joukkue oli alistettu majuri Muroleen pataljoonalle. Sijaintipaikkana oli Kontokki, jonne siirryimme heti elokuussa 1944 käytyjen Ontrosevaaran taistelujen päätyttyä. Siirto tapahtui kuorma-autoilla Kuhmon kautta, niin pitkälle kuin autoilla pääsi. Loppumatka käveltiin tavoitteeseen Kontokkiin, josta tiedettiin vihollisen pyrkivän kohti Kuhmoa. Vihollinen rakensi uutta tietä viiden kilometrin vuorokausivauhilla, jota tietä myöten heillä oli tarkoitus hyökätä meitä vastaan, Kontokkiin ja sieltä edelleen Kuhmoon. Vartiossa käytiin ja odotettiin vihollisen hyökkäystä. Meidän pioneeri-joukkue oli määrätty, aina yksi ryhmä yhteen jalkaväkikomppaniaan.

Eräänä aamuna, se oli syyskuun neljäs päivä 1944, lähetti kiersi teltoilla noin kello kuuden aikaan aamulla ja sanoi, tulkaa komppanian päällikön teltalle kuuntelemaan radiota, siellä puhuu joku tärkeä henkilö kello kahdeksalta. Kello kahdeksan tuli meitä, päällikön teltalle viisi miestä, kuulemaan tuota tärkeää sanomaa. Tärkeä tuo sanoma olikin, sillä radiosta kuuluva ääni sanoi, tänä aamuna kello seitsemän on tullut voimaan aselepo, rauha, Suomen ja Neuvostoliiton välille. Kyllä sitä siinä pähkäiltiin ja ihmeteltiin voiko tuo sanoma olla totta. Puhumattomina katsoimme toisiamme silmiin ja odotimme, että joku sanoisi jotain. Viimein uskottiin, että kai tämä rauhan sanoma on totta, kun noin korkea-arvoinen henkilö sen radiossa julki lausui.

Komppanian päällikkö sanoi: Vartioon mennään edelleenkin, mutta panokset pitää ottaa aseista pois. Ampua ei saa missään tapauksessa. Outo tilanne, mutta se otettiin mielellään vastaan, olihan se varma merkki sodan loppumisesta. Aselevon tullessa olimme Kontokissa vielä monta päivää aselevon tulon jälkeen. Vihdoin lähdimme sieltä korprien halki marssimalla Kuhmoon, jossa olimme melko kauan, ennen kuin pääsimme lähtemään sieltä Kajaanin kautta kotiin, siviiliin. Näin Yrjö kertasi sodan päättymistä ja siihen liittyviä tapahtumia yksikkönsä kohdalla.

Lausuntataiteilija Marjatta Lohikoski tuli esiintymislavalle kauniissa sinivalkoisessa kaupungissa asussaan. Se oli mahtava näky. Hän viihdytti meitä runollaan. Marjatta on Karjalan siirtolaisia, evakkoja, Sortavalasta. Hän kertoi olleensa tuolloin pikku tyttö, kun tuli lähtö sodan jaloista kotoa evakkoon. Hän muisteli, kuinka hän olisi halunnut ottaa Tipun, oman kanansa mukaan, kun lähtivät kohti tuntematonta, sisäsuomeen. Oli mielenkiintoista kuunnella hänen kertomustaan evakkomatkasta sisäsuomeen. Yleisö palkitsi hänen esityksensä runsain suosionosoituksin, seisaalleen nousten. Esiintyjä palkitsi yleisönsä, hän nousi uudelleen lavalle ja lausui meille tilaisuuteen sopivan runon.

Puheiden ja runonlausunnan välissä soittokunta viihdytti meitä soitollaan, joka oli mahtavaa kuunneltavaa.

Juhlapuheen meille piti Vaasan Sotilasläänin komentaja eversti Jorma Jokisalo. Puheensa aluksi hän kiitti meitä järjestäjiä siitä, että on saanut tulla tänne veteraanien järjestämään kotiuttamisen 60-vuotisjuhlaan. Erikoisesti hän vielä esitti kiitoksensa veteraaneille: - "Teidän ansiosta saamme olla viettämässä tätä juhlaa. Siitä lämmin kiitos teille, veteraanit".

Puheessaan hän toi esiin sotilasläänin tehtäviä. Yksi tehtävistä on kutsuntojen suorittaminen. Tällä hetkellä on pohdittavana puolustusvoimien uudelleenjärjestely. Tässä onkin kova selvitystyö käynnissä, koska puolustusvoimien varoja ollaan jatkuvasti supistamassa. Mutta eiköhän siitäkin selvitä, kun parhaamme yritämme. Tässä järjestelyssä tullaan todennäköisesti sotilaspiirejäkin muuttamaan. Ajan myötä tulemme näitä muutoksia näkemään. Päämääränä kuitenkin on, ettei Suomen puolustuskykyä ja valmiutta heikennetä.

Juhlan päätössanat lausui Toivo Pekkala. Häneltä oli jäänyt kirjoitetut päätössanat toisen takin taskuun ja kotiin, joten hän joutui ulkomuistista puhumaan, mutta hyvin se kävi laatuun. Kyllä Toivo osaa puhua ilman paperiakin. Olisikohan siitä paperista paljon apua ollut, kun silmälasit olivat jääneet kotiin. Tämä pieni kommellus kuvaa, kuinka ikä tekee tehtävänsä meille veteraaneille.

Juhlan päätteeksi laulettiin yhdessä soittokunnan kanssa, seisomaan nousten, Maamme laulu.

Tämän jälkeen kiltamme tarjosi ohjelman suorittajille ja jäsenillemme päätöskahvit. Kun tulimme pois Lappajärvi salista, yhdessä yleisön kanssa, kuulimme heidän sanovan, kyllä oli mahtava ja hyvä ohjelma. Kahvia juodessa kiitimme vielä soittokuntaa, everstiä ja Lohikoskea hyvistä ohjelman suorituksista.

Pajalan Arvo videokuvasi koko juhlan.

KILLAN TOIMIKUNTA KOKOONTUI KIVITIPUSSA 26.4 2004 KELLO 11.00

käsittelemään juhlan tapahtumia. Paikalla olivat Toivo Pekkala, Arvo Pajala, Urho Orava ja Yrjö Savola.

Keskusteltiin kotiuttamisen 60-vuotisjuhlista. Todettiin juhlien onnistuneen hyvin, ohjelma lehtiä myöten, joita moni tilaisuuden jälkeen kysyi, saadaanko me ostaa ohjelmalehtistä ja viedä tämän tilaisuuden muistoksi kotiin. Tämä osoittaa, että tilaisuus oli onnistunut.

Sanomalehti Ilkka ja Pohjalainen eivät olleet oikein kiinnostuneet juhlasta ja kirjoitus oli sen mukainen hyvin vaatimaton. Sen sijaan paikallislehdet, Järviseutu ja Järvisedun sanomat, kirjoittivat tilaisuudesta runsaasti. Taloudellisesti tilaisuus oli onnistunut, siitä jäi voittoa n. 300 euroa

Sovittiin, että seuraava Killan kokoontuminen on keväällä 2005 Kivitipussa, päivämäärä päätetään myöhemmin.

KILLAN TOIMIKUNTA KOKOONTUI 03.02.2005 kello 11.00 Kivitipussa.

Puheenjohtaja Toivo Pekkala toivotti toimikunnan jäsenet Urho Oravan ja Yrjö Savolan tervetulleeksi kokoukseen. Aluksi käsiteltiin vuoden 2004:n tilit. Todettiin, että tilivuosi jäi kokonaisuudessaan 70,95 euroa voitolle. Päätettiin esittää tilit tällaisena yleiselle kokoukselle. Kukkasrahaston varat katsottiin riittävän siihen tarkoitukseen mihin ne on koottukin. Lisää ei tarvitse kerätä. Pyritään hoitamaan asiat niin, että viimeisenkin poisnukkuneen arkulle saadaan kukkavihko hankituksi.

Toimihenkilöiksi alkavalle tilikaudelle esitetään entisiä. Keskusteltiin retkestä Kajaaniin divisioonan veteraanitapaamiseen, jos kiltä voisi osallistua matkakustannuksiin. Toivo tekee ilmoitukset kevään kokoontumisesta veteraani- ja Järviseudun lehtiin, Yrjö puolestaan Ilkkaan ja Pohjalaiseen. Etelä-Pohjanmaan Pioneerikilta voi tulla Kivitippuun samanaikaisesti meidän kanssa.

Toimikunta katsoi, että se voi ruokailla Killan laskuun. Ruokailu vastaisi matkakustannusten korvausta yhteisten asioiden hoitamisesta.

PIONEERIKILTA KOKOONTUI 30. 04. 2005 kello 11.00 LAPPAJÄRVEN KIVITIPUSSA VUOSIPALAVERIINSA.

Varapuheenjohtaja Arvo Pajala avasi kokouksen, toivottaen kokouksen osanottajat tervetulleeksi. Arvo toimi kokouksen puheenjohtajana ja Yrjö Savola sihteerinä. Pöytäkirjan mukaan paikalla oli mukaan 6 veteraania ja 6 puolisoa.

Vietettiin hiljainen hetki vuoden aikana poisnukkuneiden muistolle. Heitä olivat Kustaa Välimäki ja Väinö Nurmi Alahärmästä sekä Ahti Höri Alajärveltä.

Käsiteltiin vuoden 2004 tilit ne hyväksyttiin yksimielisesti. Pankkitilillä vuoden 2004 lopussa oli 3.720,49 euroa. Katsottiin, että Killan varat riittävät kukkavihkoon, joka lasketaan aina poisnukkuneen aseveljen muistolle.

Killan puheenjohtajaksi valittiin edelleen Toivo Pekkala, muiksi jäseniksi Heikki Mäki-Kojola, Urho Orava ja Yrjö Savola. Toimikunnalle annettiin täydet valtuudet hoitaa Killan asioita niin, että viimeinenkin veteraani saa kukkavihkon arkullensa.

Rukajärven suunnan veteraanien kokoontumiseen Kajaanissa 3-4.09.2005 ei myönnetä matka-avustusta. Puheenjohtaja kiitti kokouksen osanottajia kokoukseen osallistumisesta ja päätti kokouksen kello 12.00. Tämän jälkeen siirryttiin ruokailuun, jonka jokainen maksoi itse, ja vapaaseen keskusteluun ennen kotiin lähtöä.

LAPPAJÄRVEN KIVITIPPU 06.05.2006 kello 11.00.

Pöytäkirjan mukaan paikalla oli 7 veteraania ja 7 aviopuolisoa yhteen 14 osallistujaa. Näyttää siltä, että tämä on se vakioporukka, joka jaksaa tulla näihin kevään kokoontumisiin. Veteraanien arvostus yhteiskunnassa on kohonnut. Se auttaa meidänkin palaverissa keskustelun ilmapiiriä ja rohkaisee muistelemaan, olithan siellä sinäkin ja olinhan siellä minäkin hengessä. Muistelut ja keskustelut koskivat pääasiassa leppoisia tapahtumia, vakavampiin asioihin ei haluttu puuttua. Näin pysyi kokouksen henki iloisena ja keveänä kuin kevätpäivä.

Puheenjohtaja Toivo Pekkala avasi kokouksen toivottaen läsnäolijat tervetulleeksi tähän kevään vuosipalaveriin. Hän kertoi veteraanien vuositapaamisista piirin alueella, tuoden terveisiä sieltä.

Vietettiin hiljainen hetki vuoden aikana poisnukkuneiden muistolle. Heitä olivat: Matti Peltonen Alajärveltä, Veikko Myllykoski Alahärmästä, Niilo Perälä Lappajärveltä, Vilho Joensuu Korttesjärveltä ja Antti Luoma-aho Alajärveltä.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Toivo Pekkala ja sihteerinä Yrjö Savola. Urho Orava esitteli vuoden tilit, jotka hyväksyttiin yksimielisesti. Pankkitilin saldo vuoden 2005 lopussa oli 3.234,76 euroa. Urho Orava ilmoitti, että hän on sairastellut niin paljon, ettei hän jaksa enää hoitaa rahastonhoitajan tehtäviä ja pyysi näin eroa rahastonhoitajan tehtävästä.

Puheenjohtajana jatkaa edelleen Toivo Pekkala. Muut toimikunnan jäsenet ovat Arvo Pajala, Heikki Yli-Kojola, Urho Orava ja Yrjö Savola. Urhon sairastuttua rahastonhoitajaksi valittiin Yrjö Savola, joka hoitaa myös sihteerin tehtäviä.

Päätettiin, että kokoonnutaan tulevanakin vuonna. Toimikunta neuvottelee Alajärvellä olevan Punaisen Viinituvan kanssa voitaisiinko kokoontua siellä. Rahat riittävät meidän normaaliin toimintaan. Keskusteltiin olisiko paikallaan juoda palaverin alkuun tervetuliaiskahvit, asia jäi mietintämyssyyn. Toimikunta voi kokouksessaan ruokailla yhden kerran vuodessa. Perinneyhdistyksen perustaminen ei saanut kannatusta ja se jätettiin toimikunnan pohdittavaksi.

Asiain tultua käsitellyksi puheenjohtaja kiitti kokouksen osanottajia ja päätti kokouksen kello 12.30 ja sanoi, nyt siirrytään ruokailuun ja vapaaseen keskusteluun. Jokainen maksaa ruokailunsa itse. Ruoka oli erittäin hyvää ja kotoisen tuntuista.

KILLAN TOIMIKUNTA KOKOONTUI 28. 06. 2006

Eila ja Yrjö Savolan mökillä Ähtärin Luosankylällä, käsittelemään sille annettuja tehtäviä. Paikalla olivat toimikunnan jäsenistä Toivo Pekkala, Arvo Pajala ja Yrjö Savola, sekä avio-
puolisot Annikki, Alli ja Eila. Esille otettiin jo useasti ennenkin keskusteltu asia, eli lähde-
täänkö syksyllä 14. Divisioonan perinnepäiville lisälmeen 2.-3.9.2006. Toivo oli valmis läh-
temään tilaisuuteen, jos saa joitakin kaveriksi. Kilta ei osallistu matkakustannuksiin, vaan
on matka tehtävä omin kustannuksin.

Käytiin keskustelua perinneyhdistykseen liittymisestä. Kumpi on meille soveliaampi Etelä-
Pohjanmaan vai 14. Divisioonan perinneyhdistys. Liittymismaksua emme halua maksaa.
Tällä kertaa emme esitä liittymistä kumpaankaan.

Päätettiin, keväällä 2007 kokoonnutaan Alajärven Punaisella viinitilalla, viikolla 36. Tar-
kempi aika sovitaan puhelimitse. Arvo neuvottelee Viinituvan kanssa tarkan ajan ja sopii
mitä ruokaa tarjoillaan ja mihin hintaan.

VUOSIPALAVERIINSA PIONEERIKILTA KOKOONTUI 26. 05.2007 KELLO 12.00

Kokous Alajärven Koskenvarrella olevalle Punaiselle viinituvalle. Osanottajia kokouk-
sessa oli 10 veteraania ja 7 puolisoa.

Kokous aloitettiin puheenjohtajan tervehdyksellä. Vietettiin hiljainen hetki vuoden aikana
poisnukkuneiden muistolle, joita olivat: Urho Kulju Alajärvi ja Kalle Niemi Peräseinäjoki.

Kokouksen puheenjohtajana toimi vanhalla rutiinilla Toivo ja sihteerinä Yrjö. Rahastonhoi-
taja Yrjö Savola esitti vuoden 2006 tilit, jotka hyväksyttiin yksimielisesti. Rahastonhoitajalle
ja toimikunnalle myönnettiin vastuuvapaus tilien hoidosta. Kuluja vuoden aikana oli 132
euroa 50 senttiä. Saldo vuoden 2006 lopussa oli 3.215,33 euroa.

Puheenjohtajana jatkaa edelleen Toivo Pekkala rahastonhoitajana ja sihteerinä jatkaa Yrjö
Savola, muiksi toimikunnan jäseniksi valittiin Aarre Öörni Lappajärveltä ja Heikki Mäki-
Kojola Alahärmästä.

Puheenjohtajalle maksetaan 50 euroa puhelin ja matkakuluista. Toimikunta seuraa jatku-
vasti varojen riittävyttä, jotta viimeinenkin veteraani saa kukkavihkon haudalleen. Kilta ei
liity jaostona tai muullakaan nimellä mihinkään perinneyhdistykseen. Päätettiin kokoontua
taas vuoden päästä Lappajärven Kivitipussa. Puheenjohtaja kiitti kokouksen osanottajia, ja
hyvästä ja joustavasta asioitten käsittelystä ja siitä, että olette jaksaneet tulla tähän meidän
vakiintuneeseen kevätpalaveriin ja päätti kokouksen kello 13.40.

Tämän jälkeen siirryttiin ruokailuun nauttimaan Viinituvan antimista. Ruoka oli erittäin mait-
tavaa ja kotoisen tuntuista, siksi kait se oli niin hyvää. Päälle joimme vielä kahvit ja aloi-
timme vapaan keskustelun. Vuoden aikana oli tapahtunut asioita, joita piti kaverille kertoa.
Ja aivan kuin vahingossa muisteltiin vähän Rukavaaralla oloa. Melkein tuntui, että siellä
olisi kevät aurinko paistanut lämpimämmin ja kirkkaammin, kuin täällä koti Suomessa. Täl-

lainen oli muisto siitä, kun Rukasuolle rakensimme näkösuojaa, keväthankien aikaan maaliskuussa 1943. Näin aika kultaa muistot. Maltoimme viimein lähteä kotiin. Lähtiessä toivomme toisillemme hyvää alkanutta kesää ja vuoden päästä Kivitiipussa tavataan.

LAPPAJÄRVEN KIVITIPPU 26.04. 2008 KELLO 11.00

Lappajärven Kivitiipussa kokous pidettiin kauniina kevätpäivänä. Paikalle oli tullut 10 veteraania ja 8 puolisoa, yhteensä 18 henkilöä. Tuntuu kuin tämä osanottaja määrä olisi vakio. Samat henkilöt ovat kiinnostuneita toiminnastamme ja toistemme tapaamisesta ja ehkä siksi jaksavat jatkuvasti tähän meidän kevätpalaveriin tulla. Tässä kohtaa on mainittava, että Osmo Korkea-aho puolisoineen oli ensimmäistä kertaa meidän kokoontumisessa mukana. Kyllä häntä piti vähän houkutella tulemaan, että ei siellä sen kummempaa ole, keskustellaan vain meitä kiinnostavista asioista, ja kullekin vuoden aikana sattuneista tapahtumista. Päälle nautitaan aina lounas, jonka maksaa jokainen itse.

Puheenjohtaja toivotti tämän rautaisen kantasakin tervetulleeksi kokoukseen, avaten sen. Vietettiin hiljainen hetki vuoden aikana poisnukkuneiden muistolle, joita olivat: Viljo Tyyhvi ja Orvo Unkuri Ylihärmästä sekä Martti Hakola Alahärmästä.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Toivo Pekkala ja sihteerinä Yrjö Savola. Näillä henkilöillä lähdettiin viemään kokousta eteenpäin. Todettiin kokous sovitulla tavalla kokoon kutsuksi ja päätösvaltaiseksi. Käsiteltiin vuoden tilit, jotka hyväksyttiin yksimielisesti ja annettiin rahastonhoitajalle ja toimihenkilöille vastuuvapaus tilien hoidosta. Kulut vuoden aikana oli 53 euroa ja pankkitilinsaldo vuoden 2007 lopussa 3.170, 36 euroa. Kulut vuoden aikana olivat hyvin vähäiset.

Toimikunta jatkaa aivan entisessä kokoonpanossa ja tehtävissä. Katsottiin ettei toimikuntaan tarvitse lisätä, eikä vahvistaa, vaan pidetään se entisessä kokoonpanossa. Toimikunta selvittää onko tarkoituksenmukaista jatkaa vielä näitä kokoontumisia ja tuo näkemyksensä esiin seuraavassa kokouksessa. Toimikunta saa käyttää kokouksessaan ruokailuun 100 euroa. Seuraavan kerran kokoonnutaan Kanavan Kievariin Alajärvellä, jossa kokous pidetään 25.04. 2009 kello 11.00 alkaen.

Keskusteltiin retkestä Rukajärvelle ja sieltä edelleen Vienan Kemiin. Tekisi kovin mieli lähteä, mutta se matkan pituus huolettaa useita. Jaksaisiko istua autossa niin pitkää matkaa. Ei olla enää niin nuoria, kuin silloin joskus, jolloin helposti jaksettiin. Lomalle mennessä ja palatessa talven pakkasilla, kuorma-auton lavalla, Rukavaarasta Lieksaan ja takaisin Rukajärven Rukavaaraan. Siinä oli tekemistä, että pysyi sulana. Näitä asioita tuli esiin useissa puheenvuoroissa. Yhteistä retkeä ei saada koottua, vaan on jokaisen lähdettävä matkaan omatoimisesti, jos haluaa siellä käydä.

Katsottiin vielä luontofilmä, mikä oli tehty Kainuun korpimaisemista. Oli hienoja kuvia talvi- ja kevätmaisemista. Kyllä tykkylumien painamat puiden oksat voivat olla kauniisti kaarevia ja kauniita katsella, kun koko metsä oli valtavan lumivaipan alla. Keväällä lumien sulaessa,

kun vedet alkoivat virrata ja kuinka koko luonto muutti muotoaan, oli mielenkiintoista katsottavaa.

Luonnossa olevia villieläimiä oli saatu kuvattua, sitä varten rakennetusta majasta. Karhukin tuli aivan majan seiniä nuuskimaan. Ne olivat lähikuvia villistä karhusta ja muista metsän eläimistä. Hieno filmi, mielellään katsoisi vaikka toisenkin kerran. Filmi oli lainattu Vaasan Rintama- ja Sotaveteraaniyhdistykseltä.

Puheenjohtaja päätti kokouksen 12.45 todeten, että nyt päästään nauttimaan Kivitipun lounaasta. Kyllä ruoka jo maistui. Tekiköhän nälkä sen niin maukkaasi, vai oliko se muuten vaan niin hyvää. Siinä syödessä ja kahvia päälle juodessa pääsi rupattelu täyteen vauhtiin. Tuntui sitä asiaa riittävän, ettei meinattu ehti kotiin lähtemään. Mukava oli lähteä kotiin ajelemaan, ei Rukavaaraan, jonne niin monesti komennukselta palasimme, kun ei enää tule pimeää, edessä on vain yhä valoisammaksi tulevat kesäiset yöt. Toivotimme hyvää kesää toisillemme ja vielä, että vuoden päästä taas tavataan.

LAPPAJÄRVEN KIVITIPUSSA 02.05.2009 kello 11.30

Osanottajia kokouksessa oli veteraaneja neljä ja aviopuolisoita kolme yhteensä 7 henkilöä. Puheenjohtaja toivotti osanottajat tervetulleeksi kokoukseen avaten sen. Hän sanoi, että osanottajien vähyyks johtuu osittain siitä, kun samalla kellon lyömällä oli Vilho Ollin hautajaiset. Kokous aloitettiin puolituntia ilmoitettua myöhemmin, koska Yrjö oli laskemassa kukkavihkon Vilhon arkulle ja haudalle. Olisin niin mielelläni jäänyt Vilhon muisto tilaisuuteen, mutta kun oli Killan vuosikokous samaan aikaan, niin ei se käynyt.

Heti kokouksen alussa vietettiin hiljainen hetki vuoden aikana poisnukkuneiden muistolle. heitä olivat: Paavo Hallapuro Vimpelistä, Lauri Visti Korttesjärveltä, Kauko Nahkala Kauhavalta, Eelis Huttunen Vesannolta ja Vilho Olli Lappajärveltä.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Toivo ja sihteerinä Yrjö. Kokous todettiin sovitulla tavalla kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Yrjö esitteli vuoden tilit, jotka hyväksyttiin yksimielisesti ja myönnettiin toimikunnalle vastuuvapaus tilien hoidosta. Kulut vuoden aikana olivat 175 euroa ja saldo vuoden 2008 lopussa 3.003,06 euroa.

Puheenjohtajaksi alkaneelle toimikaudelle valittiin Toivo Pekkala, sihteerinä ja rahastonhoitajana jatkaa Yrjö. Toimikuntaan valittiin edelleen Aarre Öörni ja Heikki Mäki-Kojola, vielä toimikuntaa vahvistamaan valittiin Osmo Korkea-aho.

Kevään 2010 kokoontumisen paikaksi sovittiin Härmän Kuntokeskus, varalle Kivitippu. Keskusteltiin perinnekillasta, mutta mitään päätöksiä ei tehty. Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 12.15. Kokouksen päätteeksi kävimme ruokailuun nauttimaan Kivitipun maittavasta lounaasta. Kahvia juodessa kielen kantimetkin jo irtosivat ja kävimme vapaaseen keskusteluun. Totesimme että vuoden aikana on poistunut monta poikaa joukostamme. Keskustelun jälkeen kotiin lähtiessä toivotimme toisillemme hyvää kesää.

HÄRMÄN KUNTOKESKUKSESSA 02. 05. 2010 kello 11.00.

Ensi kertaa kokouksessamme oli mukana Rukajärven suunnan historyyhdistyksen puheenjohtaja Tenho Tikkanen ja sihteeri Leevi Kuokkanen. Oli mielenkiintoista tavata näitä Rukajärven historioitsijoita. Veteraaneja oli paikalla seitsemän ja naisia kuusi, yhteensä 15 henkilöä. Nimet näkyvät osanottajien nimikirjasta.

Puheenjohtaja Toivo Pekkala toivotti kokouksen osanottajat tervetulleeksi kokoukseen, avaten sen. Erityisesti hän toivotti tervetulleeksi Rukajärven suunnan historyyhdistyksen puheenjohtaja Tenho Tikkanen ja yhdistyksen sihteeri Leevi Kuokkasen.

Vietettiin hiljainen hetki vuoden aikana poisnukkuneiden muistolle, joita olivat: Arvo Pajala Alajärveltä, Erkki Haapamäki Ylihärmästä, Orma Saranpää Alahärmästä, Urho Orava Lappajärveltä, Erkki Korkeamäki Seinäjoelta ja Kauko Nahkala Kauhavalta, yhteensä kuusi veteraania.

Kokouksen puheenjohtajana toimi vanhan tavan mukaan Toivo ja sihteerinä Yrjö. Näin tuli kokouksen toimihenkilöt valittua ja päästiin varsinaisten kokous asioiden käsittelyyn. Yrjö esitteli tilikauden tilit, jotka hyväksyttiin yksimielisesti. Kulut vuode aikana olivat 453,50 euroa ja saldo vuoden 2009 lopussa 2.556,50 euroa. Myönnettiin vastuuvapaus toimihenkilöille kuluneelta tilikaudelta.

Puheenjohtajaksi alkavalle toimikaudelle valittiin edelleen Toivo Pekkala, sihteeriksi ja rahastonhoitajaksi Yrjö Savola. Todettiin kukkasrahaston rahojen riittävän kukkavihkoon jokaiselle veteraanille. Ensikevään kokous pidetään vapun tienoilla Kivitipussa, Lappajärvelä.

Rukajärven suunnan historyyhdistyksen puheenjohtaja selosti meille yhdistyksen toimintaa ja pyysi tulemaan mukaan toimintaan, tai ainakin kesäisin pidettäviin Rukajärven suunnan veteraanien erilaisiin tilaisuuksiin. Puheensa lopuksi hän luovutti meille Rukajärvi reliefin, sanoi luovuttavansa sen mielellään Killalle, joka näin aktiivisesti kokoontuu muistelemaan asioita sieltä jostakin ja samalla pitää yhteyttä kaikkiin veteraaneihin. Otimme reliefin kiitollisuudella vastaan ja lupasimme säilyttää sen, sille kuuluvalla kunniapaikalla. Taulun sijaintipaikka päätetään myöhemmin.

Kokouksen päätyttyä siirryimme ravintolaan nauttimaan päivän lounaasta, joka maittoikin jo oikein hyvin. Seurustelu jatkui vapaan keskustelun muodossa. Tenho Tikkasella oli paljon kerrottavaa Rukajärven suunnan veteraanien historytyöstä ja yhdistyksen nykyisestä toiminnasta. Tikkanen toivoi myös pioneerien tulevan mukaan järjestettäviin Rukajärven suunnan tilaisuuksiin.

Tämä Tikkanen selvitys Rukajärven historiikista antoi meille innostusta edelleenkin jatkaa Kiltamme toimintaa ja pitää yllä pioneerien veteraanitoimintaa. Yhdessä suunnittelimme tulevaa toimintaa mm. valokuvanäyttelyitten ja seminaarien järjestämistä.

KILLAN TOIMIKUNNAN KOKOUS 04.11.2010 kello 11.30 – 12.30 KYLPYLÄ KIVITIPUSSA

Paikalla toimikunnan jäsenistä oli Toivo, Aarre ja Yrjö. Heikki ei päässyt tulemaan, mutta sanoi hyväksyvänsä toimikunnan päätökset. Mukana kokouksessa oli myös aviopuolisot Kerttu ja Eila.

Keskusteltiin Rukajärven historiikkitoimikunnalta saadusta Rukajärvi reliefistä ja sen säilytyspaikasta. Tultiin siihen tulokseen, että Kivitippu on keskeinen paikka sen säilyttämiseksi. Pyydettiin Kivitipun johtaja Liinamaa paikalle ja esiteltiin ajatuksemme hänelle. Hän oli hyvillään meidän päätöksestä ja otti taulun mielellään Kivitipussa säilytettäväksi. Varsinainen luovutus tapahtuisi meidän kevätkokouksessa toukokuussa 2011. Luovutustilaisuuteen yritetään saada julkisen sanan edustaja. Taulu säilytetään joko seinällä tai vitriinissä. Taulun alle tunnistin kilpi, jossa teksti PION.P 24 RUKAJÄRVI. Laatan teon teettää Yrjö. Samoin hän hoitaa Rukajärvi viirin tilauksen.

Johtaja tykkäsi niin taulusta, kun se päätettiin antaa Kivitipussa säilytettäväksi, että tarjosi meille lounaan, otimme sen kiitollisina vastaan ja näin päättyi kokouksemme ja menimme nauttimaan Kivitipun hyvästä lounaasta.

KILLAN TOIMIKUNTA KOKOONTUI 8.4.2011 KIVITIPUSSA kello 13.00.

Paikalla olivat Toivo, Aarre ja Yrjö sekä heidän vaimonsa. Keskusteltiin perinnejuhlan 30.04.2011 järjestämisestä. Toivo lupasi hoitaa ilmoitukset sanomalehtiin. Kolmestaan käytiin Järviseudun toimituksessa, että he tekisivät ennakko uutisen tilaisuudesta. Keskusteltiin laatan luovutuksesta, kuinka se järjestettäisiin, sekä tehdäänkö ohjelmalehtinen. Lopuksi päätettiin, että Yrjö tekee, jos mahdollista ohjelmalehden, joka samalla nostaisi juhlamme arvoa. Asioiden niin vaatiessa pidetään puhelinneuvotteluja. Juhlapäivän aamuna viedään kukat Lappajärven sankarihaudalle. Kukkien tilauksesta ja sankarihaudalle viennistä huolehtii Yrjö.

JUHLA LAPPAJÄRVEN KIVITIPUSSA 30.04.2011 kello 11. 00

Pioneerikillan juhlaa ja perinnejuhlaa vietettiin Lappajärven Kivitipussa 30.4.2011. Juhla aloitettiin käynnillä Lappajärven sankarihaudalla 10.30. Haudalle laskettiin Rukajärven suunnan historyyhdistyksen ja Pioneeripataljoona 24:n yhteinen seppäle. Laskijoina olivat Tenho Tikkanen, Aarre ja Kerttu Öörni sekä Yrjö ja Eila Savola.

Perinnejuhla aloitettiin 11.30. Juhlaan oli tullut noin 30 henkilöä. Tervehdyssanoissaan Yrjö toivotti kaikki tervetulleeksi juhlaamme. Puheessaan hän muisteli niitä aikoja jolloin Jatkosodan alussa 1942 tammikuussa menimme koulutuskeskukseen Korialle. Siellä meille opetettiin pioneereille kuuluvia tehtäviä. Siellä tulivat tutuiksi kaikki räjähdysaineetkin.

Näillä tiedoilla lähdimme sitten Rukajärven rintamalle. Lähtö Korialta Rukajärvelle tapahtui 20:päivänä helmikuuta 1943. Tällöin tuli ryhmänjohtajat olleeksi Korialla yhden vuoden ja yhden kuukauden ajan, ja vuonna 1924 alkupuolella syntyneet miehet neljä kuukautta, eli lokakuun 24 päivästä 1942, - 20:een päivään helmikuuta 1943. Vasta lähdetessä Korialta meille virallisesti kerrottiin minne me olemme menossa, mikä on matkan päämäärä. Siihen asti se oli vain arvailujen varassa.

Junamatka kului mukavasti, Korialta Lieksaan, vaikka matkanteko tapahtui yöllä, ilmapuolustuksen takia. Ei tullut junassa uni silmään, niin innostuneina olimme matkasta, päästiinhän nyt rintamalle, jota oli niin toivottu koko koulutuskeskuksessa oloajan. Junassa porukka oli vähän riehakkaalla päällä ja vähän kovaäänistä, ei tullut mieleenkään, että pitäisi ruveta nukkumaan. Konnarikaan ei meitä kieltänyt, vaan antoi meidän olla omissa oloissamme. Kului yö ja matka tälläkin tavalla. Aamulla olimme Lieksassa, jossa laskeuduimme junasta pois. Aseet meille annettiin Korialta mukaan. Junan vaunuissa oli paljon nuoria pyssymiehiä.

Lieksassa meille oli varattu aamutee ennen matkan jatkamista Rukajärvelle. Joku ohjasi meidät tähän parakkiin, jossa aamutee tarjottiin. Lieksasta matka jatkui kohti Rukajärveä autokolonnassa. Matka kuorma-auton lavalla oli kylmä, olihan sydäntalven aika, ja suojanamme autossa oli vain rautakaarien varassa oleva pressu. Matkamme päämäärä kai jännitti sen verran, ettemme jäätyneetkään matkan aikana, vaan pääsimme sulana perille, joka ei ollut Rukajärven kauppala tai kylä, vaan sitä ennen noin kymmenen kilometriä oleva korkea mäenharjanne Rukavaara.

Rukavaarasta tuli meidän majapaikkamme koko loppusodan ajaksi. Olo Rukavaaralla alkoi, pataljoonan ensimmäisen komppanian, ensimmäisen ja kolmannen joukkueen oman tuvan rakentamisella. Ensimmäisen joukkueen johtaja (koulutukseltaan rakennusmestari) oli suunnitellut nämä tuvat ja valvoi myös niiden rakentamisen. Täältä teimme komennuksia eripuolille Rukajärven puolustusalueita. Tällaisia asioita Yrjö muisteli tervehdyspuheessaan.

Kerttu Öörni viihdytti meitä laulullaan. Oli mukavaa kuulla laulua meidän tilaisuuksissa, eikä vain puheita. Kertun laulu oli piristävä hetki juhlaamme. Rukajärven suunnan historiayhdistyksen puheenjohtaja Tenho Tikkanen toi juhlapuheessaan terveisiä tältä toimikunnalta. Hän selvitti yhdistyksen toimintaa ja tavoitteita mitä yhdistys tavoittelee. Tarkoituksena on Lieksaan rakentaa Rukajärvi-keskus, johon koottaisiin Rukajärven suunnan veteraanien perinneaineistoa. Näyttelystä tulee pysyvä ja sitä täydennettäisiin jatkuvasti. Tavoitteena on, että täällä voisi 14. Divisioonan miehet kokoontua kesäisin pitämään kesäkokouksiaan.

Ohjelmassa seurasi RUKAJÄRVEN RELIEFIN luovutus KIVITIPULLE. Toivo kutsui Kivitiipun johtajan Johanna Liinamaan vastaanottamaan lahjoituksen. Toivo piti luovutuspuheen, hän toi siinä esiin muistomerkin synnyn ja selosti tarkasti mitä sen kahleet ja karhun käpälät kuvaavat. Toivo ja Yrjö yhdessä luovuttivat Rukajärven reliefin ja viirin Kivitiipun johtajalle. Johtaja kiitti ja otti mielihyvin nämä lahjoitukset vastaan luvaten, että niille löydetään hyvä paikka Kivitiipun Kärnä-salista.

Juhlan päätössanat lausui Killan puheenjohtaja Toivo Pekkala. Hän kiitti juhlaan osallistujia ja ohjelman suorittajia, yhdessä saimme juhlan onnistumaan. Hän toi vielä esiin, kun saamme tuon reliefin ja viirin näkyviin tuohon seinälle, niin ne muistuttavat meitä hyvin voimakkaasti siitä ajasta, jonka vietimme siellä jossakin, Rukajärvellä. Etenkin silloin, kun pidämme näitä yhteisiä kokoontumisia täällä Kivitiipussa. Täällä saamme tavata ystäviä ja kuulla kuinka he ovat kuluneen vuoden aikana jaksaneet. Ystävyys silloin syntynyt, ei vieläkään ole ränsistynyt. Muistomerkki muistuttaa myös jälkipolvia vuosikymmenien takaisista tapahtumista.

Tikkanen kyseli hyvin paljon meiltä pioneerien toiminnasta Rukajärvellä ja Rukavaarassa. Kertomuksemme oli hänelle hyvin paljon uutta kuultavaa. Hän sanoi, tämä pioneerien toiminta on ollut perinnetyössä eräänlainen musta aukko, johon on saatu merkittävää selviytystä. Siksi yhdistys haluaa kuulla pioneerien omakohtaisesti kertovan heille, mitä siellä tuona asemasodan aikana todella tapahtui. Eihän meillä mitään muistiinpanoja ollut, eikä niitä saanut edes tehdä, vaan jokainen kertoi suusanallisesti mitä oli muistissa ja kerrottavaa löytyi.

Tiiviiden keskustelujen jälkeen siirrymme ruokailuun, kyllä se nyt jo maistuikin. Valitettavasti vain jokainen joutuu maksamaan ruokansa itse, sillä Killalla ei ole varoja ruokailun maksamiseen.

PIONEERIKILLAN VUOSIKOKOUS 2011 aloitettiin välittömästi ruokailun jälkeen.

Osanottajien nimiluettelo on erillisessä nimikirjassa. Veteraaneja oli paikalla kuusi ja naisia kuusi sekä kannattajajäseniä kolme, yhteensä kuusitoista henkilöä. Kokoontumisemme on 36. kerta, siitä kun aloitimme jokavuotiset kokoontumiset, vain yhtenä vuotena on jäänyt kokoontumatta. Tämä tapahtui, kun aiottiin kokoontua Vaasa-Uumaja laivalla, osanottajia ei ilmoittautunut, joten päätettiin luopua sen vuoden kokoontumisesta.

Puheenjohtaja Toivo Pekkala toivotti läsnäolijat tervetulleeksi kokoukseen avaten sen kello 13.30.

Vietettiin hiljainen hetki vuoden aikana poisnukkuneiden muistolle, joita olivat: Eino Kotanen Alajärvi, Eino Pitkäjärvi Evijärvi ja Uuno Lillbacka Vimpeli.

Kokouksen puheenjohtajana toimi avaaja ja sihteerinä Yrjö Savola. Keskusteltiin reliefin ja pöytästandaarin luovuttamisesta Kivitiipulle. Aamupäivän perinnejuhlassa, jossa luovutus tapahtui, todettiin luovutuksen ja sen vastaanoton muodostuneen juhlavaksi kokonaisuudeksi.

Rahastonhoitaja Yrjö esitteli tilit, jotka hyväksyttiin yksimielisesti. Saldo vuoden 2010 lopussa oli 2.462,82 euroa. Toimihenkilöt saivat vastuuvapauden tilien hoidosta. Todettiin, että kukkasrahaston rahat riittävät jokaisen jäsenemme muistotilaisuuteen. Rahasto on alkujaan kerätty jäsenmaksuna 20 markkaa henkilö, niin kauan, että katsottiin sen jo riittävän jokaisen veteraanin muistotilaisuuteen, minkä jälkeen keräys lopetettiin. Rahastoa on

vuosien mittaan saatu kartutettua juhlatilaisuuksien tuotolla, joten rahatilanne on edelleen vakaa.

Killan puheenjohtajana jatkaa edelleen Toivo Pekkala. Muiksi toimikunnan jäseniksi valittiin Mäki-Kojola Heikki, Aarre Öörni, Osmo Korkea-aho ja Yrjö Savola, joka toimii edelleen rahastonhoitajana ja sihteerinä. Keskusteltiin, Rukajärven suunnan historiayhdistyksen puheenjohtajan alustuksesta osallistua Lapualla pidettävään Rukajärven taidetta esittävään näyttelyyn 2.5 -31.5 2012. Osallistutaan näyttelyyn, vaikka meillä ei ole mitään kuvia tuoda näyttelyyn. Näyttelyn järjestäminen Lapualla ei ole vielä varmaa, siksi Tikkanen kysyikin voitaisiinko se järjestää täällä Kivitiipussa.

Päätettiin, että edellä mainittu Rukajärven kuvanäyttely voidaan pitää Kivitiipussa 31.03. 2012 jälkeen. Näyttelyn avajaispäivänä pidettäisiin Rukajärven suunnan seminaarilaisuus, jossa tulee esiintymään suunnan veteraaneja ja kirjailija Antti Tuuri. Tämä vuosi olisi samalla Pioneeripataljoona 24:n ”nuorten” veteraanien palvelukseen astumisen juhlavuosi. Asepalvelukseen astumisesta on kulunut pyöreät 70 vuotta. Sopii tätäkin vuosipäivää muistella juhlaseminaarin merkeissä. Tikkanen sanoi hänellä olevan näyttelyyn sopiva aineisto valmiina. Hän itse tulee asentamaan näyttelyaineiston paikalleen, joten meidän ei tarvitse kantaa tästä huolta. Tuosta päivästä pyritään tekemään vähän juhlavampi, mainoksien avulla saataneen sinne muutakin yleisöä, kuin vain oma väki.

Seuraava kokous pidetään tuona juhlapäivänä täällä Kivitiipussa 31. 03. 2012.

Kokous päättyi kello 14.20. Puheenjohtaja kiitti kokouksen osanottajia asiarikkaaseen kokoukseen osallistumisesta ja päätti kokouksen. Tämän jälkeen alkoi vapaamuotoinen asioiden käsittely.

KILLAN KOKONTUMINEN LAPPAJÄRVEN KIVITIPUSSA 19.05. 2012 kello 10.00.

Toimikunnalle tuli Tikkaselta tieto, että Antti Tuurille ei tuo ajateltu kokouspäivä 31.3.2012 sovi, vaan sitä olisi siirrettävä 19.5.2012. Toimikunta kävi puhelinkeskustelun, jossa sovittiin, että juhlaseminaari pidetään tuona Tuurille sopivana ajankohtana. Nyt kun kirjailija Tuurin tulo varmistui alkoi juhlan ohjelman suunnittelu.

Ohjelma oli suunniteltava historiikkaa vahvasti esiin tuoden. Tenho esitti, että ohjelmalehteen kirjataan pääjärjestäjäksi Rukajärven suunnan historiayhdistys, Pion.P 24 veteraanit, Lappajärven kunta ja kylpylä Kivitiippu. Ohjelman pääotsikoksi tulisi RUKAJÄRVI – SEMINAARI 19.5.2012, ja alle Rukajärven suunnan kirjallisuus ja taistelut jatkosodassa. Keskele etusivua tulee Rukajärven suunnan merkki, rintamatunnus. Kyllä tämä ohjelman järjestely ja sovitukset vaati monta puhelinsoittoa ja sähköpostilähetystä, ennen kuin siitä tuli mieluinen. Esite saatiin valmiiksi halutulla ja näyttävällä tavalla.

OHJELMAN kokoaminen. Sisäsivulle tulee ohjelma ja ohjelman suorittajat. Toiselle sisäsivulle tulee Rukajärven taidetta ja luennoitsijoiden esittelyä. Rukajärvi -seminaarin avaus, Killan puheenjohtaja Toivo Pekkala. Lappajärven kunnan ja Kivitiipun tervehdykset.

Seminaariesitelmä, Antti Tuuri puhuu kirjoittamistaan Rukajärvi-aiheisista kirjoista ja niiden synnystä. Rukajärven suunnan taisteluista jatkosodassa, puhuu historioitsija Tauno Oksanen. Kevennystä ohjelmaan tuo Kerttu Öörni laulullaan. Veteraanien puheenvuorot, jatkosodan viimeisestä taistelusta, Paavo Salmensuu ja Pion.P 24: n vaiheita Rukajärven suunnalla, Yrjö Savola. Rukajärven taidetta käsittelevän esittelyn suorittaa Rukajärven suunnan historyyhdistyksen puheenjohtaja Tenho Tikkanen. Ohjelmassa on myös keskustelua ja luennoitsijat vastaavat kysymyksiin. Seminaarin päätössanat lausuu Yrjö Savola. Lopuksi yhteislauluna Veteraanin iltahuuto, säestää Kerttu Öörni. Laulun sanat laitetaan erillisenä lehtenä ohjelman väliin.

Takasivulle juhlamme tukijoitten Kylpylä Kivitiipun, Lappajärven kunnan, Alajärven ja Vimpeilin Osuuspankkien sekä Offset- ja Dikipaino Paino Lampi ky:n mainokset.

Kyllä tämä ohjelman kokoaminen vaati vielä useamman puhelinoiton ja sähköpostin vaihdon kuin etusivun teko, mutta saatiinhan se tyydyttävällä tavalla kokoon. Ohjelma vietiin vain kirjapainoon, sen teki Lampi Ky. Vielä neuvottelut Kivitiipun kanssa juhlapäivän järjestelyistä, niin juhlan ennakkojärjestelyt oli lopullisesti hoidettu.

TULIHAN SE JUHLAPÄIVÄ 19.5.2012,

Juhlapäivää odotimme jännittyneenä. Edellisenä päivänä oli Tenho Tikkanen käynyt laittamassa valokuvanäyttelyn paikoilleen, joten RUKAJÄRVI - SEMINAARI oli näyttelyn puolesta kunnossa heti aamusta. Aamulla ennen kokouksen alkua kävivät Tenho, Aarre ja Kerttu sekä Yrjö ja Eila laskemassa sepeleen Lappajärven sankarihaudalle. Sinivalkoisissa nauhoissa oli tekstit Sankarivainajien muistoa kunnioittaen, Rukajärven suunnan historyyhdistys ja Pion.P 24:n aseveljet. Oli päätetty pitää PIONEERIKILLAN VUOSIPALAVE-RI ennen juhlan alkua ja se alkoi 19.5.2012 kello 10.00. Paikalla oli seitsemän veteraania, kaksi kannattajajäsentä ja viisi naista. Puheenjohtaja Pekkala toivotti kokouksen osanottajat tervetulleeksi kokoukseen avaten sen. Puheessaan hän selvitti edessä olevan päivän tapahtumia. Meillä on arvokas ohjelma, sillä esiintyjät ovat hyviä Rukajärven historian asiantuntijoita.

Vietettiin hiljainen hetki vuoden aikana poisnukkuneiden muistolle, heitä olivat Eino Syrjälä ja Väinö Hietämäki Alajärveltä, Esko Talkkari Ylihärmästä ja Ilmari Söderling Evijärveltä.

Kokouksen puhetta johti Toivo ja sihteerinä oli Yrjö. Rahastonhoitaja Yrjö esitteli vuoden tilit, jotka hyväksyttiin yksimielisesti. Myönnettiin toimihenkilöille vastuuvapaus tilien hoidosta. Pankkitilinsaldo vuoden 2011 lopussa oli 2.608,70 euroa. Kukkarahasto oli vuoden aikana lisääntynyt 145,88 euroa, joten vuosi oli taloudellisesti onnistunut.

Puheenjohtajana jatkaa edelleen Toivo Pekkala, muut toimihenkilöt ovat Heikki Mäki-Kojola, Aarre Öörni, Jussi Pitkänen, eroa pyytäneen Osmo Korkea-ahon tilalle ja Yrjö Savola, joka toimii edelleen rahaston hoitajana ja sihteerinä.

Todettiin kukkasrahaston riittävän kukkavihkoihin. Kilta tarjoaa jäsenilleen ruokailun. Vuosi 2013 on KILLAN 40. peräkkäinen kokoontumisvuosi. Olemme vain vuodesta toiseen jaksaneet kokoontua keväällä tapaamisiin ja pitämään vuosikokouksemme. Näin jatetaan, vaikka joukkomme on viime vuosina supistunut huomattavan nopeasti, ikääntyminen tekee vääjäämättömästi harvennusta joukkoomme. Seuraava kokous 2013 pidetään Kiviti-
pussa, aika määrätään myöhemmin.

Puheenjohtaja päätti kokouksen 10.40. ja sanoi siirrytään nyt ruokailuun ja syödään lujasti, että jaksetaan koko iltapäivä juhlia. Lopetetaan syönni kuitenkin ennen päiväjuhlaa, joka alkaa tasan kello 12.00. Lounas voidaan maksaa kukkarahastosta hyvien tukijoiden ansiosta.

RUKAJÄRVI-SEMINAARI KIVITIPUSSA 19.05 2012 kello 12.00

Kokoonnuimme Kivitipun Lappajärvi-saliin RUKAJÄRVI-SEMINAARIIN. Saliin oli kertynyt runsaasti väkeä. Esityslava oli noin 20 senttiä lattiatasoa ylempänä, joten esiintyjä sai hyvän katse kontaktin yleisöön. Seminaarin avauksen suoritti puheenjohtaja Toivo Pekkala, avaussanoissaan hän toivotti Rukajärven suunnan asiantuntijat ja seminaari yleisön tervetulleeksi juhlaan. Puheessaan Toivo toi esiin kesän 1944 taisteluita. Kertoi lyhyesti Kannaksen kovista taisteluista. Kuinka vihollinen vihdoon saatiin pysäytettyä Tali - Ihantala-
linjalle.

Juhlaseminaarin avasi puheenjohtaja Toivo Pekkala.

Heinä- elokuun vaihteessa 1944 olivat Ilomantsin kovat korpitaistelut. Hän kertoi kuinka kenraali Raappana oli komennettu Rukajärveltä johtamaan näitä taisteluita. Tämä Ilomantsin taistelu alkoi vasta sen jälkeen, kun Kannaksen taistelut olivat muuttuneet asemasodaksi. Mottimestari Raappana onnistui motittamaan nämä Ilomantsiin hyökänneet viholliset ja saavuttamaan suuren voiton. Voitto oli niin merkittävä, että se taisi tuntua vielä rauhanneuvotteluissakin.

Juhlaseminaariin osallistuivat pioneerien lisäksi veteraanit Paavo Salmensuu Joensuusta, Pentti Perttuli Säskylästä, professori Martti Soikkeli Turusta, Yrjö Savola Vaasasta, Jussi Pitkänen ja Leevi Kuokkanen.

Sota ei ollut vielä ohi, vaan ne siirtyivät Ilomantsin jälkeen Rukajärven suunnalle. Rukajärvellä viimeisen kesän kovin taistelu käytiin myös ONTROSENVAARAN–TAHKOKOSKEN alueella elokuun 3. - 16.8.1944 välisenä aikana. Vihollinen tuli kahden rykmentin voimalla, rakentamaansa uutta tietä myöten Tsirkka-Kemijoen varteen ja ylitti joen, kenttävartioiden Askon ja Arkun keskiväliltä. Ylitettyään joen, rykmentti eteni noin 12 kilometrin pituisen korpitaipaleen Ontrosenvaan sillalle, tarkoituksena räjäyttää silta hajalle. Tällöin olisi ainut huoltotie katkennut ja kulku Rukajärvelle täysin estynyt. Kovat taistelut kestivät kaksi viikkoa, ennen kuin vihollinen saatiin puristettua takaisin Tsirkka-Kemijoen varteen ja sen taakse kärsien raskaat tappiot.

Toinen rykmentti oli reservissä rakentamansa uuden tien varressa eikä osallistunut taisteluihin juuri ollenkaan. Rykmentin rippeet palasivat rakentamaansa tietä myöten takaisin omalle puolelleen. Tällä taistelulla, joka päättyi 16 päivänä elokuuta 1944, vihollisen yritys

katkaista Suomi hoikimmalta kohdaltaan, epäonnistui täysin. Taistelu jäi Jatkosodassa viimeiseksi merkittävimmäksi taisteluksi Suomen ja Neuvostoliiton välillä.

Tällaisia asioita puhui Toivo, avatessaan Rukajärvi – Seminaari päivän, ja toivotti kaikille mielenkiintoista seminaaripäivää.

Lappajärven kunnanjohtaja Juhani Vähähyyppä toi kunnan tervehdyksen tilaisuuteen. Sanoi olevan mielenkiintoista, kun tällaisia tilaisuuksia järjestetään. Me nuoret saamme kuulla tapahtumista sieltä jostakin, sekä toivotti historyyhdistykselle menestystä vaativassa tehtävässään.

Kylpylä Kivitipun tervehdyksen tilaisuuteen toi kylpylän johtaja Johanna Liinamaa, kiittäen Rukajärvi-seminaarin järjestämisestä. On mielenkiintoista katsoa taideteoksia, jotka kertovat noista maamme kohtalon vuosista ja sota-ajasta. Ne kuvaavat sotaa taiteilijan silmin. Johtaja totesi olevan ainutlaatuista sen, että saamme kuulla tapahtumista henkilöiltä, jotka itse ovat olleet Rukajärven tapahtumissa mukana, kaukana kotimaasta. Hän oli kiitollinen, että saa kuulla näiden henkilöiden omakohtaisista kokemuksista. Lopuksi hän toivotti historyyhdistykselle menestystä työssään ja jos vastaisuudessa yhdistyksellä on tarvetta järjestää tällaisia tapahtumia, haluamme olla niissä mukana.

Kirjailija Antti Tuuri kertoi historyyhdistyksen edeltäjän historiikkitoimikunnan työstä ja toimikunnan tekemistä veteraanihaastatteluista. Niiden pohjalta ja niitä tutkimalla ovat syntyneet hänen kirjoittamat kirjansa Rukajärven suunnan tapahtumista. Ilman näitä omakohtaisia veteraanihaastatteluja ei olisi kirjoja syntynyt. Siksi kirjojen tapahtumat perustuvat todellisiin tapahtumiin, elokuvan RUKAJÄRVEN TIE tapahtumia myöten. Veteraanien kertomuksista ei saa tietoa sotapäiväkirjoja lukemalla, siitä syystä haastattelut ovat suunnatoman arvokkaat, mitä hän edellytti ennen kirjoitustyöhön ryhtymistään.

Puheita oli kuultu niin paljon, että oli hyväksi pitää kahvitauko. Sai lepuuttaa itseään ja vähän kertoa toisilleen kuulemistaan asioista. Lyhyen kahvitauon jälkeen palasimme taas kuuntelemaan uusia asioita.

Ennen puheiden aloitusta saimme kuulla tilaisuuden kevennystä. Kerttu Öörni esitti laulua, mutta ennen lauluesitystään hän esitteli laulun syntyä.

Historioitsija Tauno Oksanen selosti Rukajärven suunnan taisteluista jatkosodan ajalta. Mielenkiintoista kuunneltavaa, varsinkin meidän veteraanien puolelta, kuinka nuo tapahtumat olivat kulkeneet historioitsijan silmillä katsottuna. Esityksessä tuli esiin monta sellaista kohtaa, jotka olivat meille siellä olleille täysin uusia. Puheessaan hän kuvasi etenemistaisteluista vuonna 1941 ja niiden päätymistä asemasodaksi.

Hän kertoi vielä, kuinka Venäjä valmisteli hyökkäystä Kontokkiin. Vihollinen rakensi uutta tietä kovalla kiireellä, jopa viiden kilometrin päivävauhdilla. Vihollinen kuljetti tykistöään, tätä uutta tietä myöten hyökkäyspaikalle, Joukkojensa tueksi, ennen suunnitellun hyökkäyksen alkamista. Suomalaiset olivat poteroissaan ja odottivat vihollisen hyökkäyksen alkamista. Se oli piinaavaa odotusta. Edelleen hän kertoi, vihollinen oli tulossa niin suurella joukolla, että se olisi voinut olla, asemassa oleville Muroleen vahvistetulle pataljoonalle ylivoimainen hyök-

kääjä. Aselepo 4.9. 1944 kello 7.00 aamulla, ehti tulla ennen hyökkäyksen alkua, joten taistelua ei tullut ollenkaan, vaan saatiin nousta vapaasti poteroista tervehtimään naapuria.

Näissä saavutetuissa asemissa kestettiin sodan loppumiseen asti, ainoana rintamalohkona Mustalta mereltä Jäämerelle ulottuvalla rintamalla.

Rukajärven veteraani Paavo Salmensuu jatkoi Rukajärven suunnan taisteluista. Ottaen kohteekseen Ontrosenvaaran–Tahkokosken taistelut. Vihollinen tuli, rakentamaansa uutta tietä myöten kahden rykmentin voimalla Tsirkka-Kemijoen varteen, kenttävartioiden Askon ja Arkun keskiväliltä. Tullessaan Ontrosenvaarassa Tsirkka-Kemin siltaa kohti Salmensuun joukot havaitsivat vihollisen sillalla. Suorasuuntaustykit estivät osin sillan tuhoamisen.

Taistelu oli kova, näille divisioonan komentopaikalta kootuille joukolle, jotka oli koottu puolustamaan Ontrosenvaaran siltaa, sillä omat joukot olivat jopa yli 40 kilometrin päässä etulinjassa. Ennen kuin sieltä saatiin irrotettua lisävoimia Ontrosenvaaran puolustukseen, oli puolustusjoukot koottava divisioonan esikunta-alueella olevista miehistä. Tykistöä siirrettiin kiireesti avuksi näihin Ontrosenvaaran taisteluihin. Ensin alkoivat sillan puolustustaistelut, jatkuen vihollisen painostamisella vetäytymään takaisin lähtöasemiinsa. silta jäi ehjäksi. Vihollinen saatiin motitettua Munakukkulalle, Tsirkka-Kemijoki varteen ja osin se tuhoutui törmättyään joukkojemme rintamaan ja loput rippeet kaatuivat jokea ylittäessään, kertoi Salmensuu.

Yrjö Savola toi puheessaan esiin niitä tehtäviä, joita oli pioneereille määrätty. Näitä tehtäviä olivat piikkilankaesteiden korjauksia, miinakenttien ja juoksuautojen kunnostusta ja uusien esteiden ja miinakenttien rakentamista ja purkamista. Näihin töihin lähdettiin aina komennukselle, joka kesti päivästä viikkoonkin. Osallistuimme teiden kunnostukseen, erikoisesti mainittakoon päähuoltotien kunnostus keväällä 1943. Routa ja kova liikenne oli pahoin rikkonut tien, kolonnan kuorma-autot juutuivat tiehen kiinni, varsinkin vastamäessä, joten kolonnien kulku oli erittäin vaikeaa ja hidasta. Tienkunnostustyössä oli koko pioneeripataljoona autoineen. Valmistakin tuli ja taas pääsivät kolonnat kulkemaan.

Ontrosenvaaran – Tahkokosken taisteluissa kaatui vihollisen rykmentin komentaja ja hänen karttalaukustaan löytyi arvokasta tietoa, heidän Rukajärven suunnan suunnitelmista. Taistelujen loppuvaiheessa niitä johti majuri Matti Murole. Löytyiköhän rykmentin komentajan karttalaukusta yllättävää tietoa, kun heti taistelujen loputtua, tuli Muroleen pataljoonalle kiireinen määräys siirtyä Kontokkiin. Pioneeripataljoonan ensimmäisen komppanian ensimmäinen joukkue alistettiin Muroleen pataljoonaan. Siirto tapahtui Kuhmon kautta kuorma-autoilla niin pitkästi kuin päästiin ja loppumatka kuljettiin korkea pitkin Kontokkiin, jossa asetuttiin puolustus aseisiin. Pioneerijoukkue sijoitettiin, aina yksi ryhmä jalkaväen yhteen komppaniaan. Näissä asemissa olimme rauhan tuloon 4.9.1944 asti. Vielä käytiin vartiossa rauhan tulon jälkeenkin, mutta aseissa ei saanut olla panoksia, eikä saanut missään tapauksessa ampua.

Rauhan tultua oli käytävä vielä purkamassa suomalaisten rakentamia miinakenttiä. Osmo Korkea-ahon ryhmä palatessaan miinakentän purusta, heidät yllätti vihollisen partio, joka avasi tulen heitä kohti. Ryhmästä kaatui kaksi miestä, neljä viimeisenä kulkenutta pääsivät

pakoon, mutta Osmo jäi vangiksi. Koska tapaus sattui rauhan aikaan, vastapuoli palautti Osmon muutaman vankeuspäivän jälkeen. Kyllä Osmo oli hyvillään, kun pääsi näin pian takaisin omaan porukkaan.

Kontokissa 6.9.1944 kaatuneet olivat Kalevi Repo (s. 28.5.1925 Joensuu) ja Matti Ronkainen (s. 9.11.1924 Muhos) 1./Pion.P 24:stä.

Olimme vielä monta päivää Kontokissa, ennen Suomeen lähtöä. Viimein annettiin lupa lähteä Suomeen. Joukkueemme marssi korpia pitkin Kuhmoon, jossa majoituimme koulun käsityöluokkaan. Siellä olimme kotiutukseen asti, joka tapahtui marraskuun puolivälin jälkeen.

Ontrosenvaaran taistelujen jälkeen pioneeripataljoona palasi takaisin Rukavaaraan, jossa olivat rauhan tullessakin. Rauhan tultua vain oleiltiin, ei ollut juuri mitään tekemistä. Vihdoin päästiin lähtemään Suomeen, muiden joukkojen kanssa.

Kuvia Rukajärven suunnalta vetäytyvien viimeisten joukkojen katselmuksesta (JR 10:n, tykistön ja pioneerien). Rukajärven suunta 1944.09.23. SA-kuva Ilmari Laukkonen.

Joukkojen ylittäessä Suomen rajan, tuli pioneeripataljoonalle synkkä määräys, pitää koota noin sata henkeä käsittävä joukko-osasto, joka lähtee takaisin, purkamaan kaikki rakentamamme miinakentät. Nämä kootut noin sata pioneeria määrättiin palaamaan takaisin Rukajärvelle tehtävää suorittamaan. Suoritettuaan tehtävät he pääsivät tulemaan takaisin Suomeen. Monia vaikeuksia vielä oli takaisin pääsyyn, sillä venäläiset eivät olisi millään

päästäneet heitä lähtemään Suomeen, sanoivat, täällä on teille vielä paljon tehtäviä. Näistä asioista Yrjö Savola kertoi puheessaan.

Rukajärven suunnan historyyhdistyksen puheenjohtaja Tenho Tikkanen toi esiin yhdistyksen tehtäviä, sen tähänastisia saavutuksia ja mitkä ovat tulevan toiminnan tavoitteet. Haastatteluja on tehty paljon, mutta pioneerien haastattelut ovat jääneet hyvin vähäisiksi, siksi olemme täällä nyt. Haluamme saada pioneerien tehtävistä eritoten asemasodan ajalta lisätietoa. Eteläpohjanmaalta rintamalle kesken Jatkosodan komennetut pioneerit olivat silloin niin nuoria, he tulivat Rukajärvelle vasta helmikuussa 1943.

Edelleen hän kertoi Rukajärven taiteesta jatkosodan ajalta, josta on juuri avattu valokuvanäyttely täällä Kivitiipussa. Rukajärvellä oli useita merkkitaiteilijoita ja heidän maalaamiaan tauluja, joista osa on saatu yhdistyksen käyttöön. Muista yhdistyksensä tavoitteita ovat saada Lieksaan, Rukajärveä esittävä pysyvä näyttely, joka asetettaisiin tulevan Rukajärvi-keskuksen tiloihin. Näyttelyiden aiheita kyllä löytyy, työ on hidasta, mutta eteenpäin mennään.

Pentti Perttuli innostui kirjailija Antti Tuurin esityksen jälkeen käyttäen arvokkaan kommenttipuheenvuoron, jota yleisö haltijoituneena kuunteli. Perttuli (s. 13.3.1916) valittiin Nurmeksessa 14.-15.6.1986 pidetyssä veteraanikokouksessa Rukajärven suunnan historiikkitoimikunnan vetäjäksi. Hän yhdessä entisten sihteeriensä kanssa huolehti laajan historiikkiaineiston keräystyöstä. Keräystyön päätyttyä hän halusi perinnetyön jatkuvan ja hän on nyt aktiivisesti toimivan Rukajärven suunnan historyyhdistyksen perustajajäsen.

Seminaarin päätössanat lausui Yrjö Savola, hän kiitti luennoitsijoita mielenkiintoisista esityksistä. Seminaariesityksiä kuunnellessa aika "siellä jossakin" olosta palautui hyvin mieleemme. Kiitokset sai myös Kivitiippu, onnistuneista seminaarijärjestelyistä. Kiitoksen sanat hän antoi myös tukijoille, joiden avulla pystyttiin onnistunut juhlaseminaari järjestämään. Mutta ei tule unohtaa teitä seminaariin osallistuvaa yleisöä, te teitte juhlastamme juhlan, Savola lausui lopuksi.

Juhlapäivä päätettiin Veteraanin iltahuuto yhteislaululla, jota säesti Kerttu Öörni.

Tilaisuuden päätyttyä menimme oikein porukalla kahville. Kyllä kahvi maistui, olimmehan koko päivän olleet hienoisessa jännityksessä seminaarin onnistumisesta. Saimme vapaasti keskustella näiden vieraidemme kanssa. He halusivat niin paljon tietoja meidän pioneerien asemasodan aikaisesta toiminnasta. Vastineeksi he kertoivat joitakin yksityiskohtaisia tapahtumia hyökkäysvaiheen ajalta. Nämä tapahtumat olivat meille nuorille veteraaneille uusia kuultavia. Illansuu kului erittäin rattoisasti siinä kahvikupin äärellä. Vielä kertoi Tenho meille tulevista tapahtumista. Hän toivoi kovasti, että tulisimme joukolla mukaan juhllisuuksiin, jotka pidetään Lieksassa 5.9.2014, silloin tulee kuluneeksi 70 vuotta Jatkosodan päättymisestä.

Öörnit olivat juhlan aikana kuntoutuksessa Kivitiipussa ja siksi olimme siellä vielä illallakin. Menivät illalla käymään ravintolan puolella, niin siellä olivat iltaa istumassa myös nämä meidän juhlavieraat. He vinkkasivat meille, tulkaa samaan pöytään heidän kanssa. Kysyi-

vät kohta missä meidän muu joukko on, he lähtivät jo kotiin, sanoivat Öörnit. Pahoittelivat sitä ja niin pahoittelimme mekin, kun saimme jälkeen päin kuulla tästä. He olisivat halunneet jutella niin meidän kaikkien kanssa.

KILTA KOKOONTUI 4.5.2013 KELLO 11.00, HÄRMÄN KUNTOKESKUKSESSA.

Kokoonnuimme taas keväiseen vuosi palaveriimme. Puheenjohtaja Toivo toivotti osan otajat tervetulleeksi kokoukseen avaten sen. Erikoisesti hän toivotti tervetulleeksi kaukaiset vieraamme historyyhdistyksen puheenjohtajan Tenhon ja sihteerin Leevin. Osanottajia oli paikalla 7 veteraania, kaksi kannattajajäsentä ja kaksi naista. osanottajien nimiluettelo erillisessä nimikirjassa.

Vietettiin hiljainen hetki vuoden aikana poisnukkuneiden muistolle, joita olivat: Väinö Niemi ja Kai Asplund Alajärveltä, Väinö Nivukoski ja Kauko Välitorppa Alahärmästä sekä aikaisemmin joukostamme poistuneet, joiden poistumisaikaa emme tiedä olivat Olavi Lappalainen Alahärmästä, Kalervo Nelimarkka ja Urho Välisaari Alajärveltä. Välisaaren aikaisempi tieto virheellinen, hän on kuollut vasta 01.11.2014.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Toivo ja sihteerinä Yrjö. Kokous oli ajateltu pidettäväksi Kivitipussa, mutta Mäki-Kojola toivoi, että se pidettäisiin Härmän kuntokeskuksessa, toimikunta suostui tähän ja siksi olemme nyt täällä. Kokous hyväksyi muutoksen.

Rahastonhoitaja Yrjö esitteli vuoden tilit, jotka hyväksyttiin yksimielisesti. Saldo vuoden 2012 lopussa oli 2.917,70 euroa. Huomasimme, että kukkasrahasto on kasvanut 309 eurolla, vaikka on ostettu neljät kukkavihkot joukostamme poistuneille. Toimikunnalle myönnettiin vastuu vapaus tilien hoidosta. Päätettiin, että Yrjölle maksetaan, kirjoittamansa kirjan Asemasotaa Rukajärvellä, painatuskustannuksia kattamaan 200 euroa. Yrjön 90-vuotissynttäreitä muistettiin näin jälkikäteen kultaisilla ikikukilla. Killan rahoitustilanne on niin hyvä, että päätettiin kokouksen osanottajille tarjota ruokailu.

Tenho Tikkanen kertoi Rukajärven suunnan historyyhdistyksen tulevasta toiminnasta. Yhdistys avaa Rukajärvi-keskuksen Lieksaan ja järjestää tulevana vuonna erikoisjuhlanan tapahtuman syyskesällä 2014. Junakuljetus juhlapaikalle Lieksaan, alkaa Kiuruvedeltä, sodan aikaisella "Ukko-Pekka" veturilla ja kuljetus on veteraaneille maksuton. Tenho toivoi kovasti, että me pohjalaiset lähtisimme näille juhlille mukaan.

RUKAJÄRVEN RETKI.

Keskusteltiin retkestä Rukajärvelle. Useimmat kokouksen osanottajista olisi halunnut lähteä, mutta se terveys antaako se lähteä matkaan. Onhan matka pitkä, linja-autossa istumista aivan kylliksi asti. Tikkanen ja Kuokkanen sanoivat hoitavansa kaikki retken järjestelyt. Matkan hinta kokonaisuudessaan on noin 300 euroa henkilö. Hintaan sisältyisi sekä kuljetus että majoitus ruokailuineen perillä. Rukajärvellä majoitutaan paikallisen väestön

koteihin. Rukavaarassa on jäljellä Pion.P 24:n parakkien perustukset, jotka Leevi on erään matkan aikana kaivanut esille. Tuntui, että meitä retkelle lähtijöitä olisi kuusi tai seitsemän. Tenho ja Leevi lupasivat viedä asiaa eteenpäin.

Todettiin, että KILTA ei voi osallistua Rukajärvi retken kustannuksiin, vaan on jokaisen retkelle lähtijän vastattava omista kuluistaan.

Killan puheenjohtajana jatkaa edelleen Toivo Pekkala, muu toimikunta jatkaa entisessä kokoonpanossa.

Toivo kiitti kokouksen osaottajia ja päätti kokouksen 12.50 ja kehotti siirtymään ruokailuun. Vapaa keskustelu jatkui ruokaillessa ja sitä riitti, olihan aiheena Rukajärven retki ja tulevan suoden juhlallisuudet. Vihdoin maltoimme lähteä kotiinkin. Oli mielenkiintoinen kokoontuminen ja siellä tehdyt päätökset sen mukaisia.

VETERAANIEK RETKI RUKAJÄRVELLE 01-04.08. 2014, valmistelu ja toteutuminen.

Kotiin päästyä alkoi retken yksityiskohtainen suunnittelu, saadaanko sitä kokoon. Viisumien hankinta ei meinannut luonnistua millään. Meidän piti useasti soittaa asian viemiseksi eteenpäin. Järjestäjä pyysi monta kertaa lisää papereita, aina yhtä kerrallaan, viisumin hakua varten. Järjestelyä haittäsi Tenhon akillesjänteen katkeaminen. Hän loukkasi jalkansa niin pahoin, että hän oli vuodepotilaana kuukauden ajan juuri matkajärjestelyjen ja matkan ajan, joten hän joutui jäämään pois, koko järjestelykuvioista ja matkalta. Vihdoin saimme viisumin hakupaperit kuntoon.

Nyt alkoi kova pohdinta kuljetuksen järjestämisestä. Matkanjohtaja oletti, että kuljetus alkaa Kiuruvedeltä, sinne jokainen tulee omin neuvoin, se ei meille järviseutulaisille oikein sopinut. Toivo neuvotteli linja-auton, jolla lähtö tapahtuisi Vimpelistä ja olisi matkassa koko retken ajan. Linja-auto ajaisi täysin matkan johtajan, vetäjän, opastuksen mukaisesti. Viimein tämä ehdotus sopi matkan järjestäjälle. Linja-auto oli hyvä ja istuinpaikat miellyttävät ja hyvät. Hyvin matka sujui, vaikka se olikin pitkä.

Torstaiamuna 1.8.2014 kello 6 aamulla kokoontuimme Vimpeliin, Toivo Pekkalan luokse aamukahville. Aamukahvit juotuamme nousimme meitä odottavaan linja-autoon. Rukajärvelle lähtijöitä oli, Toivo Pekkala vävynsä Seppo Tallbackan kanssa, Yrjö ja Eila Savola, Aarre ja Kerttu Öörni ja heidän tyttärensä Riitta aviopuolisonsa Mikko Päällysahon kanssa. Matkaan lähti 8 henkilöä, joista kolme oli veteraania. Kuljettajana oli Pekka Ylisuutari. Matkatavarat vain autoon ja nousimme itse perästä ja lähdimme ajamaan kohti Pielavettä.

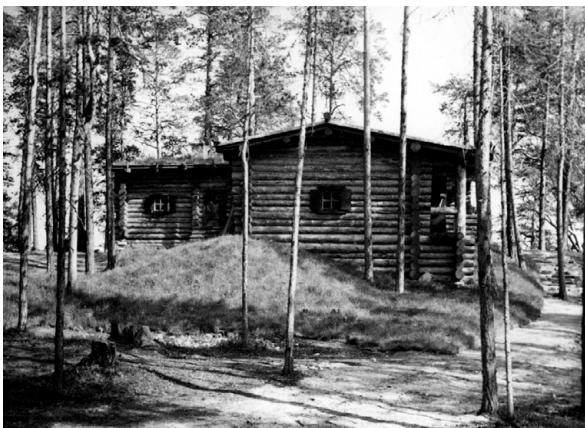
Pielavedelle saavuttuamme tuli mukaan retken vetäjä Väinö Väänänen. Hän lastasi autoon matkalla tarvittavat lounastarvikkeet ja keittovälineet. Pielavedeltä tuli joukkoomme paljon lisäväkeä. Pääsimme näiden täydennysten jälkeen, melko nopeasti jatkamaan matkaamme. Kontiomäessä oli ruokatauko, ruuan maksoi jokainen itse. Tauon jälkeen ajoimme suoraan Vartiuksen rajanylityspaikalle.

Täällä liittyi seuraamme Leevi Kuokkanen, joka otti nyt opastuksen matkan vetäjän kanssa vastuulleen. Joukkomme oli nyt täysilukuisena koossa. Rajan ylitys tapahtui venäläisellä nopeudella, mutta onnistui ihan hyvin. Jatkoimme matkaa Kostamuksen ja Kontokin ohi Lietmajärvelle, jossa meillä oli lounastauko. Tauon jälkeen jatkoimme matkaa, tätä uutta Ontrosenvaaran tietä, kohti Ontrosenvaaraa, ohitimme sen ja ajoimme suoraan Rukajärvelle. Emme käyneetkään vanhalla Kiimasjärven tiellä, jota sota-aikana niin kovasti kunnostimme, jopa koko pioneeripataljoonan voimin. Kiimasjärven tie oli sodan aikainen etenemistie ja siksi olisimme mielellämme ajaneet sitä pitkin, tai ainakin halunneet nähdä sen.

Rukajärvelle saavuttaessa meitä oli vastassa useita naisia, jotka jakoivat meidät kunkin majoitusmahdollisuuden mukaan. Jako tapahtui tottuneesti, mutta eivät he tainneet sitä ensi kertaa tehdäkään. Jokainen lähti emäntänsä mukana hänen kotiinsa, jossa asuimme koko retken ajan. Yöpymisen lisäksi meille tarjottiin aamupala ja illalla, kun palasimme päivän retkeltä, meitä odotti pöydässä jo iltaruokailu. Saunassa saimme käydä joka ilta, se kuului yhtenä osana majoitukseen.

Ensimmäinen yö Rukajärvellä nukuttiin oikein hyvin, ei haitannut vieras peti eikä vanhat muistot, eikä matkan rasitukset. Perjantaiamuna heräsimme virkeinä. Kävimme pesulla ja puettuamme menimme keittiöön, jossa meitä odotti jo aamupuuro ja voileivät kahvin kanssa. Kello kahdeksalta oli sovittu kokoontuminen ja sitten vain lähtö autolla haluttuun kohteeseen.

Leevi ja matkan vetäjä Väinö Väänänen olivat jo etukäteen ajatelleet minne perjantapäivänä suunnataan. Lähdettiin suuntaamaan sodanaikaiselle 14. Divisioonan komentopaikalle Tiiksassa. Sieltä löytyi kenraali RAAPPANAN komentopaikka Novinkajärven rannalta. Opas sanoi, talon paikka on säilytetty sellaisenaan, sen aikaisena ja muuttamattomana. Alue oli aidattu, eikä sinne päästy. Katsoimme aluetta parinkymmenen metrin päästä. Kulutiet täällä olivat muodostuneet kuin itsestään hiekkaiselle kankaalle. Asunnot olivat pieniä, kaikki näyttivät yhden perheen asunnoilta.

Raappanan komentopaikka Rukapirtti Tiiksassa Novinkajärven rannalla.

Rukapirtti siirrettiin sodan jälkeen ensin Lieksan Suomujärvelle ja nyt se on Parppeinvaaralla.

Jatkoimme matkaa Tiiksjärvelle, sodan aikaiselle lentokentälle. Lentokoneiden suoja-kaivannot olivat näkyvissä, mutta itse lentokentän oli metsä vallannut. Ei olisi aluetta lentokentäksi voinut kuvitella, mutta karttojen perusteella totesimme sen siinä olevan. Tie Tiiksan kentälle oli vanha Rukajärven päähuoltotie Lieksaan. Tie oli korjaustyön alaisena ja siksi erittäin pölyinen ja ”nimismiehen” kiharaa täynnä. Vaikka oli hyvä auto, niin tärinä oli niin kovaa, että sanoimme saavamme kuivahierontaa.

Kävimme kentän läheisyydessä olevalla sodan aikaisella majoitusalueella. Asuntojen ja korsujen kuopat olivat selvästi näkyvissä, mutta varsinkin kuoppien reunat kasvoivat isoja puita. Palasimme retkeltä Vansjärven rantaan, jossa pidimme maittavan lounastauon. Hyvin oli matkan vetäjä varannut ruuat, josta hän retkilounaan valmisti. Ruokailun jälkeen kävimme vielä tutustumassa kuuluisaan tykistön mäkeen. Vieläkin selvästi näki, kuinka tykit olivat olleet kaivettuna syviin monttuihin, sirpalevaaran eliminoimiseksi ja näkösuojan saamiseksi.

Täältä palasimme suoraan Rukajärven kylälle ja kukin meni omaan majapaikkaansa. Sauna oli lämmitetty valmiiksi, jonka käytimme hyväksemme ennen ruokailua, joka sekini oli valmiiksi laitettu ja meitä odottamassa.

Edellä olen luetellut ensimmäisen päivän käyntikohteet. Kylällä ei ollut mitään kokoontumisen kohdetta, johon olisimme menneet iltaa istumaan. Olimme asunnossa ja keskustelimme talon emännän kanssa kaikenlaisista asioista. Emäntä osasi sen verran suomea, että pystyimme jotenkin puhumaan ja ymmärtämään toisiamme. Kävelyä oli sen verran päivän mittaan, että menimme aikaisin nukkumaan ja uni tuli heti, lullaamatta.

Rukavaaralta avautuu laaja näköala ja silmä kantaa kauas vihollisen puolelle asti.
SA-kuva 10.3.1943. P. Jänis.

Maantien naamiointia Rukavaaran vihollisen puoleisella rinteellä päätien kohdalla. 1.3.1944.
SA-kuva, Toivo V. Narva.

Aamulla heräsimme virkeinä aloittamaan lauantaipäivän retket. Ajoimme suoraan Rukavaaran mäen alle. Siinä jalkauduimme, totesimme, tämä on se paikka johon rakensimme uuden tien hetteisen Rukasuon yli. Tästä kohtaa alkoi niin sanottu Tykkitie. Uutta tien pätkää myöten pääsi kolonna tykkitielle ja näkösuojan viholliselta. Talvella 1943 rakensimme tuolle Rukasuolle näköesteen pienistä männyistä, jotka ripustettiin latva alaspäin, sitä var-

ten vedetyille langoille. langat oli vedetty mahdollisimman kireälle noin 30 metrin välein pystytettyihin paaluihin.

Rukasuo Rukavaaralta nähtynä. Rukajärven kylä oikealla. SA-kuva 30.7.1942. P. Jänis

Käännyimme ja katsoimme Rukavaaran jyrkkää mäkeä. Sitä ei enää ollut, koska mäki oli leikattu ja maat ja kivilouhos siirretty mäen alaosaan, niin nyt oli edessä vain loiva mäen nousu. Nousimme autolla mäen päälle, ja lähdimme siitä kulkemaan silloista tietä myöten majapaikoille, jossa sota-aikana olimme, koko Rukajärvellä olo ajan. Täältä teimme komentusmatkoja divisioonan eri paikkoihin, mutta aina palasimme tänne takaisin. Komenukset kestivät päivästä viikkoon, joskus sitäkin kauemmin.

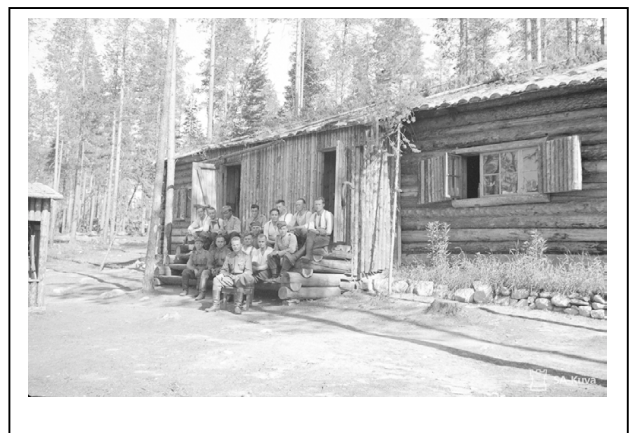

Veteraanit Toivo Pekkala ja Yrjö Savola Rukavaaralla 70 vuotta siitä, kun he tekivät komennusmatkojaan pitkin Rukajärven rintaman tukikohtiin. Kuva Leevi Kuokkanen.

Ei ollut paikka entisen näköinen, isot puut olivat hävinneet ja tilalle oli kasvanut ladon hirsren kokoinen nuori mänty metsä, joka oli niin tiheä, että piti jossain kohdin niiden välistä sivuttain kulkea.

Rukavaaralle johtava päätie, oikealla Paateneen tienhaara oikotie Rukajärven länsipuolitse. Taustalla Rukajärvellä sijaitseva asekorjauspaja. SA-kuva 1.3.1944. SA-kuva Toivo V. Narva.

Kuva pioneerien miehistökämpästä. Rukajärven suunta SA-kuva 25.7.1943.

SA-kuva Ilmari Laukkonen.

Ensimmäisenä tietä kulkiessa tuli vastaan tien oikealla puolella olevat pataljoonan esikunnan korsiujen montut. Esikunta komppanian rakennukset oli rakennettu alaosa korsiuksi ja yläosa maanpäälliseksi tilaksi, siksi näkyivät kuopat vieläkin. Tien vasemmalla puolella vähän matkan päässä tiestä olivat ensimmäisen komppanian asuinpaikan jäännökset, lähinnä vain Ilmari Söderlingin muuraamat rapautuneet takkojen pohjat.

Edelleen tietä kulkiessa tuli eteen tien oikealla puolella autokomppanian majoitusalueen jäännökset. Edelleen, vähän matkaa tietä eteenpäin tuli toisen komppanian majoitusalue, joka oli sijoittunut tien molemmin puolin. Komppanioiden rakennukset olivat maan päälle rakennettuja, joten niistä oli jäljellä vain sortuneet savupiiput ja takan pohjat. Kaikki pataljoonan alueen rakennukset olivat siirretty pois. Metsä oli hiljainen ja tyhjä. Joissakin puissa näkyi sodan aikaisia johdon pätkiä kertomassa sen ajan tarpeista ja tapahtumista.

Palasimme autolle, jossa autonkuljettaja ja Eila olivat keittäneet meille kahvit ja tehneet voileivätkin valmiiksi. Saimme käydä kuin valmiiseen pöytään kahvia juomaan. Siinä kahvia juodessa, tuli mieleen, että pyrhedetään vielä Ontrosenvaarassa. Tullessamme Ontrosenvaaran sillalle, pysähdyimme siinä kaunista Tsirkka-Kemin jokimaisemaa katsomaan. Ilma oli kaunis ja sitä ihaillessa ja katsoessa joella liikkuvia kalastajia oli näkymä niin rauhallisentuntuinen ja kiireetön. Joen uusi silta oli parisataa metriä ylempänä, kuin vanha silta, jonka jäännökset olivat vielä näkyvissä, tänne uudelle sillalle asti.

E.J. Raappanan komentopaikka Novinkajärven rannalla. Paikka on nykyisin aidattu, eikä sinne ole pääsyä. Rukapirtti siirrettiin sodan lopulla Lieksan Suomujärven rannalle, josta se siirrettiin nykyiselle paikalleen Ilomantsin Parpeinvaaralle.

Ajelimme vielä divisioonan komentopaikalle, sillä se oli mielenkiintoinen nähtävyys pienine taloineen ja hiekkateineen. Alue oli hyvin luontoon sopiva kokonaisuus. Tätä aluetta sanottiin Tiiksaksi. Etsimme jotain ruokakauppaa, emme löytäneet, jota kysyimme yhdeltä pojalta, missä kauppa on. Hän lähti pyörällä ajamaan edellä ja me autolla perässä. Kauppa löytyi ja saimme sieltä jotain suuhun pantavaa. Palasimme takaisin Rukajärvelle ja siellä Vansjärven rantaan. Oli tullut päivärुकailun aika.

Rukajärven tykki on Vansjärven rannalla, jossa matkalaiset ruokailivat.

Tämä hiekkainen järven ranta oli hyvä ruokailupaikka. Matkan vetäjä yhdessä muiden kanssa laittoi meille maittavan kenttälounaan. Ruokaa odotellessa Leevi haastatteli meitä veteraaneja. Muutoin siinä keskustellessa totesimme, tänne on rakennettu rautatie. Se tuli kai Vienan Kemistä ja pökkäsi Rukavaaran laitaan. Mitähän varten se oli rakennettu? Vähän oli käytetty, kun kiskot olivat ruosteessa.

Siinä syödessä tuumasimme, kyllä me ehditään vielä tänä päivänä käymään Ontajärvellä, Divisioonan etelälaidalla. Tänään siellä onkin käytävä, jos aiotaan siellä käydä, sillä huomenna on jo kotiinlähdon aika.

Matkaa Ontajärvelle oli edestakaisin satakunta kilometriä. Tie oli kapeaa ja mutkainen, mutta ihan ajokelpoista. Saavuimme perille, pysäytettiin auto keskelle kylää ja osa porukasta lähti kävelemään rantaa myöten pohjoiseen päin, jossa oli Jatkosodan taisteluiden

muistomerkkejä, mutta me veteraanit emme osanneet kertoa niistä mitään, sillä yksikään meidän komennuksista ei ollut ulottunut tänne asti.

Asukkaita tällä kylällä oli noin satakunta, joista pienimmät olivat vielä lastenvaunuissa, joten tulevaisuuden toivoa oli. Yksi kauppa oli kylällä, mutta sekin kiinni. Yksi pikkupoika lähti viemään viestiä jonnekin, että kaupan edessä on linja-auto. Tietä myöten tuli naishenkilö, avasi kaupan, mutta piti sitä niin vähän aikaa auki, että ei me kaikki ehditty siellä käymään. Hän melkein ajoi pois viimeiset kaupassa olijat, olikohan hänellä kiire jonnekin. Vai Oliko tavaraa kaupassa, niin vähän, että piti säästää sitä oman kylän väelle.

Porukka oli taas kaikki autossa, lähdimme ajamaan takaisin Rukajärvelle. Päiväkin oli jo kulunut iltaan, kun saavuimme Rukajärvelle. Ennen majoitustiloihin menoa tutustuimme kävellen Rukajärven kylään. Retken vetäjä tunsu hyvin näitä taloja, vieläpä niissä olevia asukkaitakin. Hän järjestää joka kesä monta retkeä tänne ja muuallekin Itä-Karjalaan, toimien itse niiden vetäjänä ja oppaana. Tämän kyläkerroksen jälkeen hän sanoi, huomenna on sitten lähtö kotisuomeen. Pakatkaa kaikki tavarat laukkuihin, lähtö on aamulla tasan kello kahdeksan.

Pitkän päivän jälkeen oli mukava mennä saunaan ja päälle valmiille ruoka-aterialle. Juteltiin vielä talon emännän kanssa ennen nukkumaanmenoa. Olimme vähän uteliaita kuulemaan kylän tapahtumista ja siitä, kuinka täällä eletään. Nyt hän kertoi paljon vapaammin kylän tapahtumista kuin ensimmäisenä iltana, jolloin yritimme keskustella hänen kanssaan.

Rukajärven kylä, aurinko laskee Rukavaaran taakse.

Rukajärvi jää taakse ja matka etenee Rukavaaran yli uutta tietä myöten.

Sunnuntaiaamuna laitoimme tavarat laukkuihin. Kiitimme emäntää meidän rahteeraamisesta ja lähdimme kävelemään kokoontumispaikalle. Emäntä lähti vielä meitä saattamaan autolle. Näin päättyi Rukajärvellä olo. Ilmat olivat koko retken ajan sopivan lämpimät, aurinkoiset ja kauniit, erittäin hyvät retki-ilmat.

Tarkastimme, että kaikki ovat autossa, lähdimme ajamaan kohti Kostamusta. Lähdössä oli vähän toisenlainen tunne, kuin sota-aikana lomalle lähtiessä, jolloin piti aina palata takaisin. Siinä keskustellessa matka taittui nopeasti ja olimme kohta Lietmajärvellä, jossa meillä oli tauko ja ruokapaikka. Söimme talon pihassa, jonka isäntä oli kotoisin Ukrainasta. Oli maalannut talon ja laittanut pihapiirin hyvään kuntoon. Hänellä oli pihassa kolme lipputan-

koa. Niistä keskimmäiseen vedimme Suomen sinivalkoisen ristilipun ja lauloimme lippulaulun. Talon isäntä tarjosi veteraaneille ruokaryypyt ja muille mehua. Hyvin kävi ruuan valmistus tässä siistissä pihassa ja kohta saimme syödä hernerokkaa kyltiksemme. Matkanjohtaja käski meitä syömään keiton kaikki, ettei tarvitse heittää sitä menemään.

Ruokailun jälkeen matka jatkui ja kohta olimme, suomalaisten rakentamassa, Kostamuksessa. Siellä oli iso marketti, jossa oli tavaraa tarjolla vaikka minkälaista. Tavarat oli jaettu selkeästi eri osastoihin ja niitä oli useita. Helppo oli kuluttaa viimeisetkin ruplat. Tunnin verran vain pysähdyimme ja lähdimme jatkamaan matkaa kohti tullia, sillä kotiin oli vielä pitkälti taivalta kuljettavana.

Tulimme Vartiuksen tulliin, josta selvisimme melko nopeasti. Ei ollut kenelläkään mitään tullattavaa. Tullin jälkeen porukasta jäi Leevi pois kavereineen. Kiitimme Leeviä matkan järjestämisestä ja vetämisestä. Voitaisiin lähteä vaikka uudestaan, niin oli matka mielenkiintoinen ja muistoja palauttava.

Tullista päästyämme jatkoimme välittömästi matkaa kohti Kontiomäkeä, jossa olimme päättäneet ruokailla. Ruokailun jälkeen lähdimme ajamaan Pielaveden Säviälle, jossa jäivät Savon miehet pois autosta ja matkan järjestäjä. Kiittelimme retken vetäjää hyvin järjestetystä matkasta, ja muita retkellä olleita hyvästä matkaseurasta.

Autoon jäi vain Vimpelistä mukaan lähteneet henkilöt. Nyt ei enää matkalla pysähdytty, vaan ajettiin yhtämittaa Vimpeliin asti. Matka Rukajärvelle oli takana ja olimme kaikki hyvin tyytyväisiä matkaamme. Retkellä ei sattunut mitään kummalluksia, vaan kaikki sujui suunnitelmien mukaan. Suuret kiitokset kuljettajalle ja koko matkaseurueelle leppoisasta ja hyvästä yhteishengestä, joka matkalla vallitsi.

Tämä retki Rukajärvelle oli hyvin mielenkiintoinen ja antoisa. Oli mielekästä käydä niillä paikoilla, jossa kului pari vuotta nuoruutta. Paikat olivat paljon muuttuneet, mutta kuitenkin tunnistettavissa, niin syvälle olivat nuo kuvat maisemista mieliin painuneet. Palautui mieleen, kuinka monta kertaa olimme lähteneet Rukavaaralta jotain tehtävää suorittamaan jonnekin, joka meille vain harvoin sanottiin nimeltä, mutta aina palasimme takaisin Rukavaaralle, sillä se oli meidän majoituspaikkamme koko jatkosodan ajan. Tällaiset ajatukset tulivat mieleen eritoten Rukavaaralla kulkiessamme ja katsellessamme maisemia Rukavaaran mäen alla, uudella komealla tiellä pysäyksissä ollessamme. Tästä lähti Tykkitie, jolle me rakensimme pohjat. Silloin tämä alue oli hettosuota, nyt samalla paikalla ovat kovat tiet.

VUOSI 2014 PIONEERIKILLALLA

Pioneerikillan vuosi 2014 alkoi poikkeuksellisella tavalla, tämän vuoden alkupuoliskolla kaikki sen jäsenet täyttivät 90 vuotta. Ensimmäisenä ehti tuon 90 vuotta täyttämään Heikki Mäki-Kojolan 1.2.2014, mutta ei jäänyt paljon jälkeen Toivokaan, sillä seuraavana päivänä oli hänen syntymäpäivänsä, eli 2.päivä helmikuuta 2014. Killan puolesta kävivät heitä onnittelemassa Aarre ja Kerttu sekä Yrjö ja Eila. Yrjö puhui kummassakin tilaisuudessa,

muistellen meidän Rukajärvellä oloa ja tapahtumia siellä, varsinkin niistä, joissa olimme itse mukana. Tenho Tikkanen puhui Rukajärven suunnan historyayhdistyksen edustajana ja onnitteli virkeitä veteraaneja. Hyvät olivat juhlat molemmilla. Kiitos, että saimme olla niissä mukana.

Toivo Pekkalan 90-vuotispäivät pidettiin
2.2.2014 Vimpelin kotiseututalolla.

Yrjö Savola ja Aarre Öörni onnittelevat Heikki
Mäki-Kojolaa 90-vuotta 1.2.2014.

Muita 90 vuotta täyttäneitä olivat Pitkänen Jussi 12 päivä helmikuuta ja Ekola Esko 22.päivä maaliskuuta. Kilta onnitteli heitä kortilla, koska he eivät pitäneet mitään syntymäpäiväjuhlia. Vuosi alkoi täysin syntymäpäivien merkeissä.

Tauno Sironen nukkui ikiuneen ja hautajaiset olivat 14 päivänä maaliskuuta, Aarre ja Yrjö laskivat, Kerttu ja Eila nousivat penkissä seisomaan, Killan kukkavihkon hänen arkulleen ja haudalle. Erikoisuutena hautajaisista mainittakoon, että he kunnioittivat meidän aseveljien mukana oloa niin paljon, että kutsuivat meidät ensimmäisinä ruokapöytään, sanoivat aseveljet aloittavat ruokailun. Omaiset olivat tehneet videon Taunon elämästä, lapsuudesta asti. Mielenkiintoinen estys. Yrjö puheessaan muisteli meidän yhteistä oloa Rukajärvellä ja tapahtumia siellä. Tilaisuudesta jäi mieleen kaunis muisto.

KILLAN TOIMKUNTA kokoontui 15.4.2014

Toimikunta kokoontui Lappajärven Kivitipussa kello 11.30 käsittelemään kevät kokouksen asioita. Paikalla olivat Toivo, Aarre ja Kerttu ja Yrjö ja Eila. Puhelimessa oli jo alustavasti sovittu mitä asioita on kokouksessa käsiteltävä.

Päätettiin, että kokoonnutaan 3. päivä toukokuuta Kivitipussa, Yrjö laittaa kokous ilmoituksen Pohjalaiseen ja Ilkkaan ja Toivo Järviseutuun ja Järviseudun sanomiin. Päivän ohjelmaksi sovittiin kaksijakoisuus, itse kokous ja sitten juhlaseminaari. Kokous paikkana on Kärnä kabinetti. Juhlan kunniaksi pöytä koristetaan kukilla. Ensin pidetään varsinainen vuosikokous. Sen jälkeen on ruokailu nouto pöydästä ja juhlan päätteeksi kakkukahvit. Ruokailun ja kakkukahvit tarjoaa Pioneerikilta. Killalle on vuosien mittaan kertynyt rahaa eri juhlien järjestelyillä niin paljon, että on mahdollisuus näin menetellä.

Varsinainen juhlaohjelma alkaa kevään aikana 90 vuotta täyttävien kunniaksi, ruokailun jälkeen noin kello 12.40. Päätettiin, että tällä kertaa tulemme toimeen omin voimin, täydennettynä Rukajärven suunnan historyyhdistyksen puheenjohtaja Tenho Tikkasen puheella.

Juhlan aloittaa Yrjö, hän tuo puheessaan esiin, miksi tämä juhla on järjestetty. Yrjö lukee prikaatin kenraali Mauri Koskelan lähettämät terveiset Killan veteraaneille. Seuraavana on Kertun laulu, aluksi hän puhuu muutaman sanan veteraaneille alustuksena laululle. Tämän jälkeen Tenho Tikkasen puhe ja Toivo lausuu päätössanat tilaisuudelle. Lauletaan yhdessä veteraanin iltahuuto, Kertun säästyksellä, jonka jälkeen meille tarjotaan täytekakku kahvit. Kahvi irrottaa kielen kannat ja päästään vapaaseen keskusteluun.

PIONEERIKILLAN VUOSIKOKOUS 3.5.2014 KELLO 11.00 LAPPAJÄRVEN KIVITIPUSSA.

Kokoonnuimme taas vuosittaiseen kevät palaveriimme. Kokouksemme oli siitä erikoinen, että tämän alkuvuoden aikana kaikki jäsenemme täyttävät 90-vuotta. Tätä haluamme muistaa ja juhlia. Meitä on vielä 8 etelä-pohjalaista veteraania elossa, 150 :tä matkaan lähteneestä aseveljestä. Haluamme edelleenkin kokoontua keväällä yhteiseen kevätpäivän viettoon ja lounaalle niin kauan kuin vain jaksamme tulla, vaihtamaan samalla vuoden kuulumisia.

Puheenjohtaja Toivo Pekkala toivotti kokouksen osanottajat tervetulleeksi kokoukseen avaten sen. Erikoisesti hän toivotti tervetulleeksi Rukajärven suunnan historyyhdistyksen puheenjohtajan Tenho Tikkasen ja sihteerin Leevi Kuokkasen ja ensikertaa kokoukssamme mukana olevan Pioneeriaselajin Liiton puheenjohtajan Aimo Hattulan.

Todettiin vuoden aikana joukostamme poisnukkuneet veteraanit, heitä olivat: Orvo Hirvelä Ylihärmästä, Heino Sulkakoski Evijärveltä, Matti Väliaho Soinista, Ahti Panula Ylihärmästä ja Tauno Sironen Evijärveltä. Vietettiin hiljainen hetki poisnukkuneiden muistolle.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Toivo Pekkala ja sihteeriksi Yrjö Savola. Kokous todettiin sovitulla tavalla kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Hyväksyttiin Yrjön esittämät tilit vuodelta 2013. Vuoden 2013 lopussa oli pankkitilinsaldo 2.227,33 euroa. Toimikunnalle myönnettiin vastuuvapaus tilien hoidosta.

Rauhan tultua oli käytävä vielä purkamassa suomalaisten rakentamia miinakenttiä. Osmo Korkea-ahon ryhmä palatessaan miinakentän purusta, heidät yllätti vihollisen partio, joka avasi tulen heitä kohti. Ryhmästä kaatui kaksi miestä, neljä viimeisenä kulkenutta pääsivät pakoon, mutta Osmo jäi vangiksi. Koska tapaus sattui rauhan aikaan, vastapuoli palautti Osmon muutaman vankeuspäivän jälkeen. Kyllä Osmo oli hyvillään, kun pääsi näin pian takaisin omaan porukkaan.

Pankkitilin saldo vuoden lopussa 31.12.2014 on 1442,16 euroa.

Puheenjohtajaksi alkavalle toimikaudelle valittiin edelleen Toivo Pekkala ja rahaston hoitajaksi ja sihteeriksi Yrjö Savola. Muiksi toimihenkilöiksi valittiin Heikki Mäki-Kojola Kauhavalta, Aarre Öörni Lappajärveltä ja Jussi Pitkänen Alajärveltä.

Hyväksyttiin syntymäpäiville ostetut kukat ja tämän päivän kukka jokaiselle veteraanille, sekä tämän päivän juhlan lounas ja täytekakkukahvit. Tenho Tikkanen kutsui meidät kaikki tervetulleeksi kansalaisjuhlaan Lieksaan 5. päivä syyskuuta 2014. Juna lähtee Kiuruvedeltä, vanhan Ukko-Pekka veturin vetämänä Lieksaan. Juhlajuna Kiuruvedeltä kohti Lieksaa lähtee varhain 4.9.2014 Kiuruvedellä pidettävän seminaarin ja juhlapäivän aamuna.

Seuraavan kokoontumisen 2015 paikan ja tarkan ajan saa päättää toimikunta. Pöytäkirja luettiin ja hyväksyttiin välittömästi. Toivo kiitti kokouksen osanottajia leppoisasta kokouksesta ja päätti sen 11.40. sanomalla, että nyt siirrytään, juhlan kunniaksi lounaalle, jonka tarjoaa meidän kiltä samoin kuin lopuksi juotavat täytekakkukahvit. Välittömästi lounaan jälkeen alkaa 90-vuotisjuhlan vietto.

VETERAANIEEN 90-VUOTISJUHLAN VIETTO kello 12.30 KIVITIPUSSA.

Välittömästi kokouksen ja lounaan jälkeen, kokoontuimme edelleen Kärnä saliin, viettämään juhlaamme. Ensimmäiseksi juhlan alkaessa veteraaneille ojennettiin ruusu. Näin mahtavasti ja mieluisasti alkoi juhla. Avauspuheessaan Yrjö toi esiin, koska porukka on koottu. Sehän tapahtui lokakuun 24 päivänä 1942. Koulutus kesti neljä kuukautta, eli 20 päivään helmikuuta 1943 saakka, jonka jälkeen lähdimme kenttäarmeijaan Rukajärvelle. Rukajärvellä olostahan ei puhunut, koska se on meille kaikille niin tuttua, vaan siirtyi puhumaan tämän päivän tapahtumista. Missä merkeissä olemme kokoontuneet. Tämän kevät talven aikana olemme melkein kaikki täyttäneet 90 vuotta. Kahdella veteraanilla on tuo päivä vielä auki, mutta hekin täyttävät sen ennen kesäkuun loppua. Haluamme muistella, mitä kaikkea mahtuukaan noihin elettyihin vuosiin. Toisilla se on ollut hyvinkin vaihteleva, toisilla taas tutumpaa kotitilan hoitoa.

Nyt olemme saavuttaneet tuon kunnioitettavan 90 vuoden iän. Saamme olla kiitollisia, että olemme säilyneet näinkin terveinä ja jaksamme tulla näihin meidän palavereihin vuodesta toiseen. Lopuksi Yrjö toivotti, eritoten veteraani-veljille, mutta muillekin onnea ja terveyttä tuleville vuosille.

Pioneeriaselajin Liiton puheenjohtaja Aimo Hattula toi juhlaan liiton tervehdyksen ja onniteli Pion.P 24:n pioneerien 40-vuotisesta toiminnasta. Hän toi puheessaan esiin pioneerien historiaa. Pioneerien tehtävien muuttumisesta aikojen saatossa, ne ovat muuttuneet paljon teknillisimmiksi, kuin mitä ne olivat sodan aikana. Nykyisellä varusmies koulutuksella pystytään kyllä vastaamaan näihin, sodassa tarvittaviin haasteisiin. Aimo Hattula luovutti Pioneeriaselajin Liiton myöntämät huomionosoitukset ansiokkaasti toimineille pioneeriveteraaneille. Liiton pienoislipun Toivo Pekkalle sekä liiton pöytästandaarit Yrjö Savolalle, Osmo Korkea-aholle, Pauli Uusimäelle, Esko Ekolalle, Heikki Mäki-Kojolalle, Jussi Pitkänselle ja Aarre Öörnille. Hän sanoi jakaneensa mielellään nämä huomionosoitukset meille

veteraaneille pitkäaikaisesta vaalimisesta, pioneeriaselajia kohtaan. Toivotti vielä onnea ja menestystä meille toimissamme ja terveyttä tuleville vuosille.

Kerttu Öörni viihdytti meitä laulullaan, joka sopi erittäin hyvin, kevennyksenä meidän puhepitoiseen ohjelmaamme. Kerttu oli osannut valita hyvin sopivat laulut tähän tilaisuuteen.

Pauli Uusimäki, Yrjö Savola, Toivo Pekkala, Osmo Korkea-aho, Jussi Pitkänen, Aarre Öörni, Jussi Pitkänen ja Heikki Mäki-Kojola

Tenho Tikkanen toi puheessaan esiin Rukajärven suunnan historyyhdistyksen tulevia tapahtumia. Kertoi, että Lieksaan on saatu koottua jo paljon aineistoa ja Lieksan Rukajärvi-keskukseen on rakennettua täydennystä. Näyttelyä pyritään uudistamaan vuosittain. Lieksa oli kuin portti, jonka läpi aina kuljettiin, kun menimme Rukajärvelle, tai tulimme sieltä lomalle. Lisäksi Tikkanen kertoi, että lisaalmeen on avattu toinen Rukajärvi-keskus 13.3.2014, jonne veteraanit ovat aina tervetulleita.

Syyskuussa 5. päivänä 2014 järjestetään Lieksassa suuret valtakunnalliset juhlat, RUKAJÄRVI-KESKUSTEN VIHKIMISEKSI. Tikkanen toivoi ja kutsui meitä pohjalaisia tulemaan noihin juhliin. Juhlat pyritään järjestämään erittäin näyttäväksi. Erikoisjärjestelyillä on saatu käyttöön sodanaikaiset junavaunut veteraanien ja muidenkin osallistujien kuljetukseen Kiuvedeltä Lieksaan ja sinne matkataan "Ukko-Pekan" vetämänä. Puheensa päätteeksi hän antoi meille, historiikki toimikunnan nimissä, omalla ja Leevi Kuokkasen nimikirjoituksella varustetun RUKAPIRTTI kirjan, RAJAKENRAALI RAAPPANAN MAJA. Vielä hän toivotti meille onnea ja terveyttä tuleville vuosille, ja toivottavasti syksyllä Lieksassa tavataan.

Todettiin, että killan kustannuksella ei voida, Rukajärvi-keskusten vihkimisjuhlaan LIEK-SAAN lähteä, vaan jokainen lähtijä maksaa itse kulunsa.

Toivo kiitti vieraita, kun he olivat varanneet aikaa tulla juhlaamme ja näin kunnioittaa sitä mukanaolollaan. Samoin hän kiitti meitä itseämme juhlan aikaan saamisesta, joka järjestettiin 90 vuotta täyttävien veteraanien kunniaksi. Juhlan päätteeksi lauloimme yhdessä veteraanin iltahuudon, Kerttu Öörnin säestyksellä. Joimme vielä täytekakkukahvit. Kahvi irrottikin kielenkannat vilkkaaseen vapaaseen keskusteluun.

Toivon tytär miehineen jakoi meille veteraaneille 90-vuotispäivän ruusut ja vielä päälle nämä kakkukahvit. Nämä jaot kävivät heiltä niin luontevasti ja mallikkaasti, että tuli mieleen, eivät taida olla ensikertaa tällaisessa tehtävässä mukana. Tilaisuus sujui hyvin joustavasti, kiitos Tallbackat Teille.

Päivä ehti kulua pitkälle, ennen kuin maltoimme lähteä kotimatalle ja uskoa, että juhlat ovat loppuneet, niin olivat mielenkiintoiset juhlat. Toivottelimme vielä toisillemme hyvää alkanutta kesää, ja jaksamista alkaneella vuosikymmenellä sekä, että viimeistään vuoden päästä tavataan. Näin oli tämä kaikkien pioneeriveteraanien yhteinen syntymäpäiväjuhla saatu päätökseen.

VETERAANIT JUHLIVAT

Yhteisen juhlan lisäksi 90-vuotispäiviään juhlivat Toivo Pekkala 2.2.2014 Vimpelin kotiseututalolla, Heikki Mäki-Kojola 1.2.2014 Alahärmässä sekä Aarre Öörni 12.5.2014 Lappajärvellä kotiseututalo Taavintuvalla 100-päisen ystäväjoukon seurassa, joihin myös veteraaniveljet osallistuivat.

RUKAJÄRVEN SUUNNAN HISTORIAYHDISTYKSEN JUHLAT LIEKSASSA 5.9.2014

Lieksassa järjestettyyn koko valtakuntaa käsittävään veteraanijuhlissa kiltaamme edustivat puheenjohtaja Toivo Pekkala ja Aarre ja Kerttu Öörni. Tukijoukkona heillä oli, Toivolla Seppo Tallbacka ja Öörneillä Päällysahon pariskunta, aivan samat henkilöt, jotka olivat heillä tukijoina vuotta aiemmin tehdyllä Rukajärven ikimuistoisella matkalla.

Matkan he tekivät omilla autoillaan. Matka alkoi 3. päivänä syyskuuta ja päämääränä Kiu-ruvesi, jossa yöpyminen hotellissa. 4.9. päivän aamuna noustiin sodanaikaisiin junanvaunuihin, jossa oli puupenkit ja muutenkin vaunun sisustus noudatti sodan aikaista sisustusta. Veturina oli junaa vetämässä "HEIKKI", veturi oli otettu käyttöön 18.6.1941 eli juuri samana päivänä, kun annettiin Jatkosodan liikekannallepanomääräys. Itse "UKKO- PEK-KAA" ei saatu ja olikohan hiukan pienempikokoinen ja iän myötä "HEIKKI" vähän väsähtänyt, kun Nurmekseen tultaessa oltiin jo viisi tuntia aikataulusta myöhässä. Mutta ei tämä myöhässä olemin haitannut yhtään vaunussa olevaa tunnelmaa, joka oli mahtava ja väli-tön. Tunnelman vaunuun toi, veteraanien saman ikäisyys ja samat polut kulkeneet kaverit.

Ei tarvittu kuin muutama sana, niin heti oli kaveri samalla aaltopituudella. Asioita ja tapahtumia, joita siinä vaunussa puhuttiin, olivat mielenkiintoisia kuunnella, koska paikat olivat itsellekin tuttuja. Heidän kertoessaan paikoista ja nimeltä mainiten paikkoja, kuten Pallo, Puukko, Sukellusvene ja monet muut, joissa he olivat olleet, toi keskustelun tutuksi ja läheiseksi. Aseveljet vaunuissa olivat pääasiassa Pohjois-Savosta ja Kainuusta, muita kuin pioneereja ja siksi kokemukset ja muistelot erilaisia kuin meillä pioneereilla. Junassa veteraaneja oli kaikkiaan 27, joille oli varattu junan arvopaikat makuuvaunuosastolta.

Veteraanit saapuivat Lieksan rautatieasemalle höyryjunalla, jossa heidät otettiin juhlallisesti vastaan.

Juhlajunan väki yöpyi Nurmeksessa ja 5.9. aamulla varhain lähdettiin Lieksaan, jonne saavuttiin ajoissa, jotta ehdittiin juhlaan, joka alkoi kello 13.00. Sitä ennen oli Lieksan kirkossa järjestetty pienimuotoinen hartaustilaisuus ja seminaari. Juhlapaikkana oli tunnetun arkkitehti Pietilän suunnittelema Lieksan uusi ja mahtava kirkko, joka oli juhlijoina aivan täynnä, kaikkiaan 900 juhluvierasta. Paikka oli vähän yllättävä, mutta erittäin hyvin juhlan pitoon sopiva. Suurien lasipintojen ansiosta oli tila valoisa ja avaran tuntuinen. Juhlan ohjelma oli mielenkiintoista ja tilaisuuteen sopivaa.

Tuttujen tapaamisen lisäksi tuli eversti Jouni Mattila tervehtimään Lappajärveläisiä ja Vimpelistä tulleita Rukajärven veteraaneja. Hän itse on lähtöisin Lappajärven Itäkylästä. Myös kenraali Kanninen tuli tervehtimään pohjalaisia Rukajärven veteraaneja. Nämä tervehtimiset sai alkunsa, kun Rukajärven suunnan historiayhdistyksen puheenjohtaja Tenho Tikkanen kuulutuksellaan Kerttu ja Aarre Öorni, teille on varattu tilat tänne etupenkkiin, siirtykää tänne. Näin tulivat lappajärveläiset everstille tutuksi, kun sukunimi oli hänelle tuttu. Samalla tulivat pohjalaiset aseveljet tutuiksi muillekin juhluvieraille. Tämä osoittaa kuinka historiayhdistys kunnioittaa meitä pohjalaisia pioneeriaseveljiä.

Arvokaskin juhla päättyy aikanaan, niin tämäkin, tuli kotiinlähdön aika. Siinä lähtökättelyssä Tikkanen kiitti meidän Etelä-Pohjanmaan Pioneerikillan väkeä siitä, että olivat lähteneet tänne juhlaan ja toivotti hyvää ja turvallista kotimatkaa sekä terveyttä tuleville vuosille. Paalumatka ajettiin suoraan kotiin, omalla autolla, jotka olivat tukimiehet tuoneet Kiuruvedeltä Lieksaan. Yhteisapelillä kaikki sujuu.

Lieksan kirkossa pidettyyn juhlaan osallistui n. 50 veteraania ja yleisöä yhteensä 900 henkilöä.

Tätä kirjoittaessa Killastamme on elossa vielä 8 miestä, joista aina kaksi pitäjässään. Alahärmässä Ekola Esko ja Mäki-Kojola Heikki, Alajärvellä Korkea-aho Osmo ja Pitkänen Jussi, Lappajärvellä Savola Yrjö ja Öorni Aarre ja Vimpelissä Pekkala Toivo ja Uusimäki Pauli. Kaikki ovat jäseninä oman pitäjän yhdistyksissä ja toimivat niissä voimiensa mukaan. Mutta ennen kaikkea he haluavat tulla näihin meidän joka keväisiin kokouksiimme ja ovat jaksaneet tullakin. Aviopuolisot ovat useimmiten olleet mukana näissä meidän tapaamisissa, ja vieläpä kannustajinakin osallistua tapaamiin.

Mäki-Kojolan Heikki on ollut pitäjänsä veteraanien hallituksessa puheenjohtajana ja edelleen hän on hallituksen jäsen. Samoin hän on ollut Etelä-Pohjanmaan veteraanipiirin hallituksen jäsen. Aktiivisena ja hyvänä laulajana hän kuuluu Alahärmän veteraanikuoron, jossa hän on ollut sen perustamisesta lähtien. Samoin hän toimii edelleenkin aktiivisesti veteraaniasioiden hoidossa. Veteraanien siunaustilaisuudet ovat yksi kohde, jossa hän on aina mukana. Alahärmässä on aina veteraanikuoro laulamassa veteraanin hautajaisissa.

Pekkanen Toivo on Vimpelin veteraanien hallituksessa puheenjohtajana ja sihteeri. Hän on ollut Etelä-Pohjanmaan veteraanipiirin hallituksessa 28 vuotta. Veteraaniliiton hallintotoimikunnan jäsenenä, josta hän on luopunut pitkän matkan ja kunnan huonontumisen takia. Toivo on erittäin aktiivinen veteraaniasioiden hoitaja, laajemmaltikin kuin vain oman pitäjän

osalta. Veteraanien hautajaisissa on Toivo poikkeuksetta mukana, pitäen usein tilaisuudessa muistopuheen.

Savolan Yrjö toimii Vaasan Rintama- Sotaveteraaneissa hallituksen varapuheenjohtajana. On käynyt useissa tilaisuuksissa puhumassa yhdistyksen edustajana. Koulut ovat usein pyytäneet puhujaksi itsenäisyyspäivän juhliinsa, jopa kahdella koululla samana päivänä. Yrjö Savolaa pyydettiin puhumaan myös Vaasan kaupungintalolle, kaatuneitten muistopäivän tilaisuuteen ja Vaasan kirkossa Kiitos Isänmaalle illan tilaisuuteen. Mainittakoon, että Vaasan kaupunki nimesi Yrjö Savolan vuoden 2013 Vaasan veteraaniksi ja antoi siitä muistoksi kaupungin standaarin.

Sotilaspiiri on pyytänyt Yrjö Savolaa osallistumaan kutsuntatilaisuuksiin. Veteraanin halutaan tervehtimään palvelukseen astuvia nuoria miehiä. Samoin Yrjö kävi keväällä ja syksyllä kannustamassa, kansalliseen veteraanikeräykseen lähteviä varusmiehiä, joita oli noin 40 - 50 kymmeneen miestä.

Ja vielä, Tasavallan presidentiltä tuli Savolalle seuraavanlainen kirje: Tasavallan presidentti puolisoineen kutsuu Teidät, rakennusmestari Yrjö Savola ja Eila Savola, itsenäisyyspäivän juhlakonserttiin ja vastaanotolle Tampere-taloon perjantaina 6. päivänä joulukuuta 2013 kello 17.30. Oli siinä sulattelemista.

Noudatimme kutsua ja menimme tilaisuuteen. Juhlissa veteraaneista pidettiin erittäin hyvää huolta. Kadetteja oli pienin välein ohjaamassa kulkua eteenpäin ja antamassa apuaan. Juhlakonsertin jälkeen meidät veteraanit ohjattiin toisen kerroksen saliin, jonne edeltä meni presidentti puolisonsa kanssa ja entiset presidentit puolisoineen ja muita arvoltaan korkeita sotilashenkilöitä.

Katettuina oli 8 hengen pyöreät pöydät ja ministeri pöydän vanhimpana. Meille sattui pöydän vanhimmaksi puolustusministeri Carl Haglund. Meille tarjoiltiin ruoka ja kahvi pöytään. Muut kutsuvieraat olivat alakerrassa ja heille oli katettu noutopöytä.

Tilaisuus oli mahtava ja arvokas ja meitä veteraaneja arvostettiin kovasti ja osoitettiin kunnioitusta joka käänteessä. Veteraanit kiittävät tasavallan presidenttiä kutsusta ja veteraanien huomioimisesta näin kunniakkaalla tavalla.

Edelleen, Öörnin Aarre on aina valmis lähtemään Killan edustajana erilaisiin tilaisuuksiin ja poisnukkuneen Killan jäsenen hautajaisiin, vaikka ne olisivat vähän kauempanakin. Lisäksi hän on aktiivisesti Lappajärven veteraanien toiminnassa mukana. Veteraanin hautajaisissa hän on useasti laskemassa veteraanin seppeleen vainajan arkulle. Ja ehtii vielä muistotilaisuuteen kunnioittamaan läsnä olollaan veteraanin poismenoa.

Pitkäsen Jussi on aina mukana Alajärvellä tapahtuvien veteraanien hautajaisissa useimmiten havuseppeleen laskijana. Hän on aktiivisesti Alajärven veteraanien toiminnassa mukana kuuluen sen hallitukseen.

Toisetkin elossa olevat Kiltamme jäsenet: Ekolan Esko, Uusimäen Pauli ja Korkea-ahon Osmo, ovat olleet eri tavoin veteraanien toiminnassa mukana.

Useimmat Pioneerikillan jäsenistä ovat aina olleet aseveljen muistotilaisuudessa mukana. Olemme pystyneet noudattamaan päätöstämme, että laskemme kukkavihkon jokaisen poismuuttaneen Kiltamme jäsenen haudalle. Samoin olemme osallistuneet aseveljien syntymäpäivän vuosijuhliin. Näissä tilaisuuksissa pidetyissä puheissa on muisteltu lähinnä meidän Rukajärvellä oloa.

Mainittakoon vielä, että Osmo jäi vihollisen partion vangiksi, palatessaan purkamasta mii-nakenttää, tämä tapahtui rauhan tulon jälkeen. Vihollisen partio oli käyttämässä paluu po-lun varressa ja avasi tulen heitä kohti. Kaksi etumaisena kulkenutta miestä kaatui. Osmo jäi vangiksi. Muu osa ryhmästä tuli sen verran muiden perässä, että ehtivät tulituksessa metsän suojaan ja edelleen majapaikkaamme, jossa kertoivat tapahtumasta.

Venäläisten itse pitämässään kuulusteluissa, partio puolusti itseään sanomalla: että heiltä oli radio mennyt epäkuntoon, eivätkä siksi tienneet rauhan tulosta mitään. Osmo oli muu-taman päivän vankina, ennen kuin palauttivat hänet takaisin.

Pioneerikilta on halunnut tällä toiminnallaan pitää yhteyttä aseveljiin. Kilta on kokoontunut joka kevät, siinä vapun tienoilla, pitämään vuosipalaveriaan. On mielekästä kertoa ystäväl-le kuinka on jaksanut, ja kuinka on vuosi kulunut. Samoin saa kuunnella hänen kuulumisi-aan. Siinä samalla on voitu muistella menneitä, nuoruusvuosien tapahtumia "siellä jossa-kin", Rukajärven rintamalla, Rukajärvellä ja Rukavaarassa.

Veteraanit kokoontuneena Kylpylä-Kivitipun auditorioon juhlatilaisuuden lomassa.

Tänä aikana olemme pitäneet useita onnis-tuneita juhlia toimintamme tukemiseksi. Viime vuosina on toimintaamme merkittä-västi tukenut Rukajärven suunnan histo-riayhdistys. Juhlissamme yhdistystä ovat edustaneet puheenjohtaja Tenho Tikkanen ja sihteeri Leevi Kuokkanen. He ovat olleet meidän vuosipalavereissa mukana. Heidän mukanaolonsa on tehnyt kokouksistamme entistä arvokkaampia.

Olemme kertoneet heille henkilökohtaisia ja vähän laajempiakin tapahtumia, meidän pio-neerien osalta, asemasodan vuosien 1943 - 1944 ajalta Rukajärvellä tallennettavaksi haastattelumme Rukajärven suunnan historiayhdistyksen arkistoon.

Vaasa 5. päivänä helmikuuta 2015

Yrjö Savola

Pioneerikillan sihteeri

*Kansikuvassa, pojat Ontajoella 24.3.1943, vasemmalta:
Korkea-aho Osmo Alajärveltä, muut pojat ovat Lappajärveltä, Savola Yrjö,
Orava Urho, Perälä Nillo, Ahvenniemi Eero, Koskela Aalto ja Purola Kauko*

www.rukajarvensuunnanhistoriayhdistys.fi

www.rukajarvikeskus.fi